The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers.
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
SATURDAY, APRIL 4, 1964.

LATVIJA
AMERIKĀ

28. n-rs. SESTDIEN, 1964. GADA 4. APRĪLĪ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A. Tālrunis JI 2-2324, BR 8-8681.

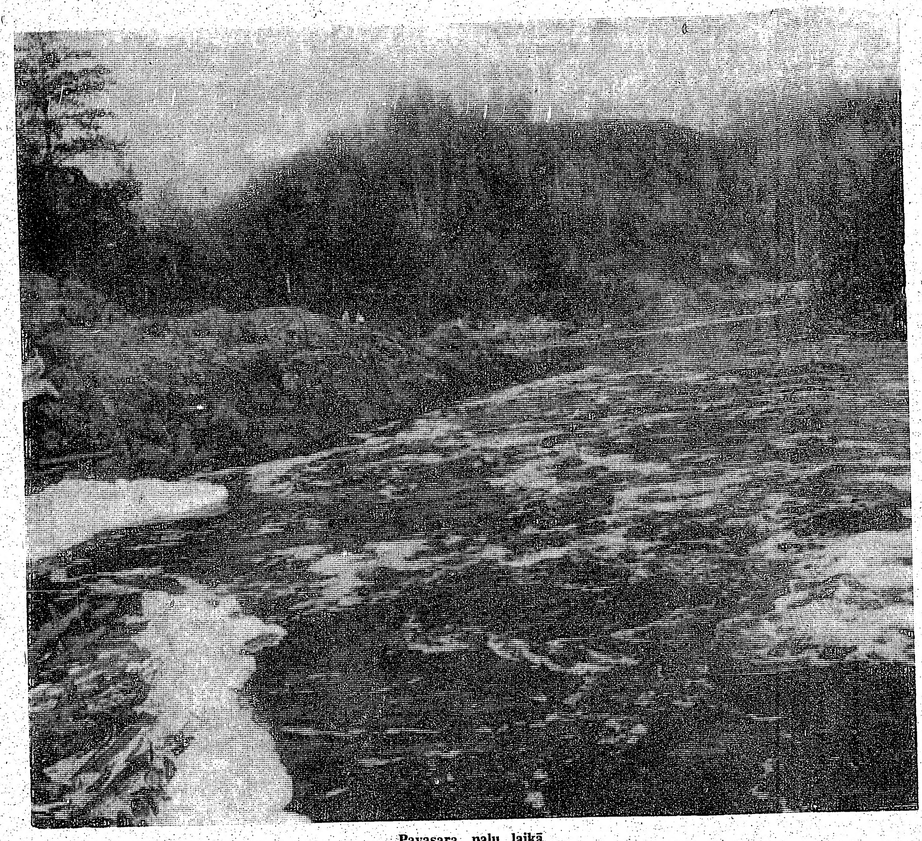

Pavasaŗa palu laikā.

Likvidēs četras latviešu LS rotas

DARBĪBAS IZBEIGŠANAS RĪKOJUMU SAŅEMUSAS ABAS ETLINGENAS, VIENA KAIZERSLAUTERNAS UN LUDVIGSBURGAS SARDŽU ROTA

ASV valdības uzsāktā taupības programma un bruņoto spēku samazināšanas centieni Eiropā, — kuŗus vēl izplānoja pērnajā novembrī noslepkavotais prezidents Džons F. Kenedijs, bet īstenošanu turpina pašreizējais Lindons B. Džonsons, — ta gad smagi skāruši arī labu daļu Vācijas latviešu — darba vienību (Labor Service) piederīgos pie amerikāņu armijas, kuŗus vēl nesen mēdzām apzīmēt par Vācijas latviešu materiālās dzīves pamatu: jālikvidējas četrām latviešu LS rotām. Šis rīkojums nozīmē, ka darbu pēkšņi zaudē ap 40 Vācijas latviešu.

Presē jau kopš janvāŗa bija lasāmas ziņas, ka taupības akcijas ietvaros par 15 proc. samazinās privāti nodarbināto skaitu pie amerikāņu armijas. Dažādajās armijas darba vietās kopš janvāŗa arī izstrādāja personāla samazināšanas plānus, lai atlaišana nenotiktu sasteigti un būtu iespējami taisnīgas, vadoties no atlaižamo sociālā stāvokļa un citiem apstākļiem. Klusībā rēķinājās arī ar kādas atsevišķas LS vienības likvidēšanu, bet tas problēmas nebūtu radījis, jo tās piederīgos viegli uzsūktu pārējās rotas. Bet tā kā attieksmē uz LS rotām visu laiku nekādi samazināšanas rīkojumi nenāca, kaut citur privāti nodarbinātos jau pakāpeniski un plānveidīgi atlaida, radās iepaids, ka LS vienības paliks neskartas. Tagad nu pēkšņi un negaidīti nākusi lik vidēšanas pavēle... No dažādu tautību apm. 100 LS rotām likvidējamas 43, kas tālu pārsniedz 15 proc., no astoņām latviešu rotām likvidējot četras, sasniegti tieši 50 proc. Jānožēlo, ka likvidēšanas rīkojums nācis tik pēkšņi un bez mazākā priekšlaicīga brīdinājuma, kas viriem būtu devis iespēju sagatavoties gaidāmajam un bez steigas aplūkoties pēc jauna darba vācu saimniecībā un darba tirgū. Jāpieņem, ka vismaz daļu likvidējamo latviešu rotu viru varēs pārņemt atlikušās latviešu vienības, aizpildot brīvās vietas, bet tuvāku instrukciju pagaidām trūkst. Atliek tikai cerēt, ka darbu zaudējušie tagad radītajā nepatīkamajā situācijā neatradīsies ilgi, bet atradīs jaunas iespējas dienišķās maizes pelnīšanai un ģimeņu apgādāšanai.

Sakarā ar četru rotu spējo likvidēšanu un palikušo latviešu vienību neskaidro nākotni, latviešu LS rotu mācītājs J. Romans 14. martā nosūtījis informātīvu ziņojumu Latvijas sūtnim Vašingtonā prof. Dr. A. Spekkem, bet tā norakstus Amerikas latviešu apvienības pr-dim prof. P. Lejiņam. Komitejas brīvībai pr-dim V. Hazneram, Latvijas pārstāvim pie Rietumvācijas valdības min. R. Liepiņam un Latviešu centrālās komitejas pr-dim plkv. V. Janumam. Ziņojumā māc. J. Romans sniedzis likvidēšanas apstākļu raksturojumu un paredzamās sekas, sevišķi norādot uz faktu, ka Vācijas darba tirgū jaunas vietas atrast sevišķi grūti nāksies gados vecākajiem likvidējamo rotu vīriem, kas dzīves spēka gadus aizvadījuši darbā amerikāņu armijai. Ziņojumā sūtnis, latviešu politiskie un sabiedriskie darbinieki un organizācijas lūgtas par radušos stāvokli informēt ASV valdības un likumdošanas iestādes. LCK pr-dis V. Janums savukārt jau lūdzis audienci pie amerikāņu bruņoto spēku Eiropā virspavēlnieka ģen. Frīmena (Paul L. Freeman, Jr.), lai ar viņu pārrunātu likvidēšanas jautājumus un jauno stāvokli.

Ja pašreizējā situācijā nekas nemainās un nenāk negaidīts jauns rīkojums (kas gan maz ticams, jo likvidācijas priekšdarbi jau uzsākti), tad turpmāk Vācijā būs vairs tikai četras latviešu LS rotas: 4099. LS sardžu rota Bruchmīlbachā (komandieris E. Grīnbergs) un trīs būvrotas, kas tagad visas iekļautas amerikāņu 45. būvbataljonā, — 8252. LS rota Manheimā (K. Ozols), 8361. LS rota Bingenā (J. Zēgners) un 8850. LS rota Kaizerslauternā (O. Mazarkevics). Cik drošа nākotne šīm bienībām, par to pagaidām nekā spriest vēl nevar.

Vtr.

DAUGAVAS VANAGU DIENAS

17. aprīlī plkst. 19.00 — Maijas Gruzītes gleznu izstādes atklāšana DV namā 123 Huron ielā.

17. aprīlī plkst. 19.30 — Jauniešu dziesmu un deju vakars Ungāru namā — 245 College St.

18. aprīlī plkst. 12.00 — basketbola sacīkstes. Selonijas kausa izcīņa: Nujorkas Rakte — Toronto DV. Jaunatnes basketbols — Jarvis Collegiate sporta hallē, 495 Jarvis St.

18. aprīlī, plkst. 17.00 — Latviešu seno kāzu paražu uzvedums Northern Secondary School, 851 Mt. Pleasant Rd. (Z. no Eglinton).

18. aprīlī, plkst. 20.00 — DV dienu lielā balle — Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.

19. aprīlī — Brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojums pl. 15 Sv. Andreja bcā. Carlton & Jarvis.

VIŅAS PIEMIŅA NEZUDĪS

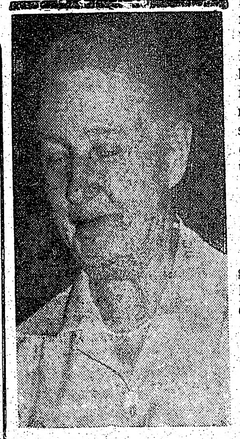

Sāpīgu zaudējumu šogad piedzīvoja Vankuveras latviešu saime.

Zemes klēpī guldīta pazīstamā sabiedriskā darbiniece Berta Kalniņa – Dambite.

Nelaikā savus mūža labākos gadus nesavtīgi veltīja latviešu jaunatnei, mūsu kultūras saglabāšanai. Dižo tautieti mīļā piemiņā paturēs visa latviešu saime Kanadā.

APVĒRSUMS BRAZILIJĀ

KASTRO KOMUNISMS PIESĀTINA DIENVIDAMERIKU. SAV. VALSTU SAIMNIECISKĀ BLOKĀDE NEDOD PANĀKUMUS.

Dienvidamerikas tirdzniecības centrā Brazilijā sākusies jauna revolūcija. Kreisais prezidents Gulārds aizbēdzis uz jauno valsts galvaspilsētu Braziliju. Valsts vara pašreiz atrodas armijas rokās.

Katra ziņa, kas pienāk no Dienvidamerikas, ir ārkārtīgi svarīga. Sav. Valstīm nav izdevies apturēt Kastro komūnismu un zīmes rāda, ka to neizdosies apturēt.

Mazliet atgriežoties pagātnē redzam, ka Cūku Līča iebrukums palīdzēja vienīgi komūnistiem. Tagad amerikāņi to saprot. Toreiz viņi to nesaprata. Gaidītā gaisa palīdzība nepienāca un komūnismam tika dotas saknes veidoties visā Dienvidamerikā.

Pēdējo mēnešu laikā sikas komūnistu revolūcijas Dienvidamerikas kontinentā ir notikušas nepārtraukti. Gvatemālā, Bolivijā, Argentīnā un Brazilijā.

Lielākā republiku zemē Brazilijā notikumu attīstība iesaista visu kontinentu. Brazilija ir Dienvidamerika.

Kastro komūnistiskais iespaids Dienvidamerikas kontinentu vēl nav sasniedzis. Bet tas nav Sav. Valstu nopelnu dēļ. Amerikāņu blokāde nav devusi absolūti nekādus panākumus Tikmēr, kamēr Padomju Savienība atbalstīs krievus, Kubas salas saimnieciskai blokādei Rietumu puslodē nebūs nekādas praktiskas nozīmes. Padomju Savienība nav vienīgā, kas atbalsta Kubu. Lai arī Amerikas Valstu Organizācija Kubu nolikusi zem agresijas zīmes, tai piekritēju Dienvidamerikā netrūkst.

Vašingtona ir oficiāli atzinusi, ka tā sauktai saimnieciskai blokādei vairs nav nekādas nozīmes.

Ir grūti spriest, kad Dienvidamerika cinās par komūnismu un kad tā cinās pret to. Pašreizējā cīņa it kā būtu pret prezidenta Gulārda kreisajiem. Bet nedrīkst aizmirst, ka šai kontinentā labie nebūt nav atšķirami no kreisiem. Dienvidamerikas cīņa nav par valdību. Šeit cīņa ir par varu.

Brazilijas prezidents Gulārds mēģinās nostiprināties Brazilijā. Armija, tā tagad ziņo no Rio de Žaneiro, esot revolucionāru pusē. Šādos apstākļos nav domājams, ka Brazilija varētu palīdzēt starptautiskai policijas armijai Kipras salā.

No Kipras saņemtās ziņas liecina, ka nedz turki nedz grieķi domā paļauties starptautiskā karaspēka vadībai. Starptautiskai armijai nav nekādu tiesību. Turcija uztraucas, ka kanadieši aizstāvot grieķu intereses. Francijas prezidents de Golls domā, ka starptautiskā armija samaisa visu Kipras salas jautājumu. Anglija domā, ka Kipras situāciju atrisināt spēj vienīgi angļi. Turcija domā tāpat. Tāpat domā Grieķija.

Bezspēcīga starptautiska armija Kiprā, protams, neko nespēs panākt.

Toties spēcīga armija var ne tikai kā nostiprināt visu salas situāciju, bet arī atrisināt stabilitātes problēmas Dienvidamerikā.

Sav. Valstīm nav izdevies apturēt Kastro komūnismu. Tas tiek iefiltrēts Dienvidamerikā cik vien ātri iespējams. To atbalsta Padomju Savienība. To atbalsta visas pasaules komūnisms. Ar savu saimniecisko blokādi amerikāņi ir palikuši vieni paši. No tās Kuba vairs necieš. Vienā no savām pēdējām sēdēm Sav. Valstu senāts atzina, ka Kubas jautājumā nekas vairs nav darāms. Kastro ir uzvarējis un komūnisms Kubā paliks.

☆

Pēdējās ziņas no Ajaskas vēstī, ka ASV flotes kājnieki atklājuši uguni uz personām, kas pienākti laupīšanā Kodiakas pilsētiņas izpostītajā veikalu rajonā. Arī daži no sargiem piekerti piesavinoties preces un arestēti.

Kodiakas pilsētiņā valda chaotiski apstākļi; vietējā pārvalde gan pavada daudzas stundas konferencēs un sanāksmēs, bet iedzīvotāji, kas grībētu uzsākt darbu sagrautā distrikta atjaunošanai, velti gaida uz pilsētas pārvaldes lēmumiem.

Kodiakā ir tikai ap 1800 iedzīvotāju, tomēr atjaujas nelaimes zonas apmeklēšanai izsniegtas jau 1000 civiliedzīvotājiem un 500 oficiālām personām, no tām viens jau pienākts zagšanā . . .

Laupīšana vispār šķiet problēma, ko pilsētiņas autoritātīvās personas it kā cenšas noklusēt. „Bet starp lietu piesavināšanos un saglābšanu ētiskā robeža ir diezgan šaura," izteicies viens no sargiem.

☆

Savienoto Valstu delegāts Adrians Fišers informēja 17 valstu atbruņošanas konferenci Ženēvā, ka Sav. Valstīm un Padomju Savienībai jau labu laiku bijušas privātas apspriedes par kodolieroču izplatīšanas ierobežošanu. Šis sarunas bazējušās uz Īrijas ierosinātu AN rezolūciju. A. Fišers izteicās, ka Pad. Savienība mēģinot izjaukt vienošanos ar politiskiem argumentiem pret paredzēto multilaterālo kodolieroču armiju NATO. Šajā armijā atsevišķām NATO valstīm nav paredzēta nacionālā kontrole pār ieročiem.

VAI PASAULEI DRAUD BADS?

Kad 1798. gadā angļu tautsaimnieks (kā to apzīmētu tagad, bet kā to toreiz vēl nesauca) Tomass Maltus publicēja savus slavenos demografiskos principus („Principle of Population), kas norādīja, ka „iedzīvotāju skaits, ja to neierobežo, pieaug ģeometriskā proporcijā, bet pārtikas līdzekļu daudzumi labākā gadījumā tikai aritmētiskā proporcijā," ne viņš pats, ne viņa laika biedri, laikam, nevarēja paredzēt, ka viņa demografiskam likumam būs tik ilgstošs mūžs, ka vēl divdesmitā gadu simteņa otrā pusē tā pareizumu nevarēs apstrīdēt.

Protams, pēc Maltus ir bijuši citi tautsaimnieki un filozofi, kas vienkārši šo Maltus atklāto tautsaimniecības likumu vai nu nemaz negribēja, vai arī apzināti neievēroja, solot plašajām tautas masām sagādāt paradīzi zemes virsū, ja tās tikai pakļausies viņu vadībai. Visspilgtākais šādas „tautsaimniecības viegluprātības" paraugs ir Kārlis Markss un viņa dažādo sugu un novirzienu marksisti. Ja Markss, kas pats bija visai neiecietīgs pret citu domām un prasīja, lai tās katrā gadījumā būtu labi pamatotas un pierādītas, gribēja

(Nobeigums 8. lpp.)

ETNOGRAFISKS UZVEDUMS DV DIENĀS

Tautisku uzvedumu par seno latviešu kāzu paražām, ko sastādījusi dziedone Lilija Gleške un ko ar labiem panākumiem uzveda Klīvlendas dziesmu svētkos, 18. aprīlī redzēsim Daugavas Vanagu dienās.

Šo mūzikālo uzvedumu iestudējusi Lilija Gleške, bet dejas — Lidija Zariņa. Pie klavierēm Ināra Jākobsone. Skatuves dekorējums un rekvizītes darināj is Jānis Bērziņš. Galvenās lomās redzēsim Liliju Gleški, Antonu Ķivlenieku. Vēru Loginu, Jāni Bērziņu un daudzus citus uzvēduma dalībniekus, kopskaitā pāri par 20 personu. Uzvedums sadalīts divās daļās. Notikums norisinās līgavaiņa mājās. Pirmā daļā ietilpst līgavas sagaidīšana un ar to saistītās paražas: līdzināšana jeb laulāšana, gredzenu un saktu izmaiņa, pirmais ezaids, apdziedāšanās, pūra dalīšana, mičošana un gaŗais dancis. Otrā daļā rādīta bāleliņu - panāksnieku ierašanās. Uzvedums noslēdzas liksmā kāzu dziesmā.

Vienā uzvedumā nav iespējams ietilpināt visas latviešu seno kāzu paražas, kas aptver daudz un dažādu izdarību. Tās dažādos novados lielākā vai mazākā mērā patur savas novadnieciskās īpatnības un atšķirības. Tak tomēr visu daudzo paražu virknē var saskatīt galveno paražu zināmas kopīgas, dziļākas nozīmes un būtības vadlīniju. To savā uzvedumā ir centusies parādīt autore.

Kāzas jeb vedības ietver arī vairākus posmus ar zināmu laika atstarpi — līgavas nolūkošana, priekšprecības jeb uzrunāšana, precības, braukšana vietraudzos, derības, pūra vešana, izdevas jeb atvadības un pašas kāzu svinības, ko svinēja trīs dienas un trīs naktis. Dažreiz pat nedēļu un ilgāk. Kāzās izdziedāja arī no 5000 līdz 5000 kāzu dziesmu, no kuŗām raksturīgākās dzirdēsim uzvedumā.

Daudzas seno kāzu paražas mūsu laiku cilvēka skatījumā varētu likties savdabīgas un neizprotamas, bet tām tāpat kā visām pārējām seno latviešu paražām un ticējumiem ir kāda dziļāka nozīme. Tām vispilnīgāko izskaidrojumu dod mūsu tautas dainas, pasakas, teikas un mīklas. Lilijas Gleškes uzvedumā tam piedots saliedēts skatuviskstierpts. Tādēj to gaidīsim ar interesi, it sevišķi mūsu jaunatnes dēļ, kuŗai ar mūsu senajām paražām bijusi mazāka saskare.

R. Noritis

Atzinīgi vērtē mūsu mākslinieku izstādi

Mākslinieku vienības Latvis gleznu un skulptūru izstādē Montreālā, Gemsiu galerijā, piedalījās 28 mākslinieki ar 84 gleznām un 19 skulptūrām. Izstāde guvusi ievērību kanadiešu mākslas kritiķu vērtējumā. Montreālas laikraksti apliecina Latvja augsto mākslinieciskō līmeni.

The Gazette mākslas kritiķe Doroteja Feiferē rakstīja:

„Šo izstādi ir grūti saukt par kanadiešu. Vairums izstādē reprezentēto mākslinieku ir saglabājuši daudz no savas eiropiskās noslieces tematu izvēlē, krāsu izteiksmē un mākslas metodēs. Šī ir vērtīga izstāde, ļoti atšķirīga no tām, pie kuŗām mēs, kanadieši, esam pieraduši. Īsumā minēšu tikai dažus no 103 darbiem. Gribētos vērst uzmanību uz Agra Anšmita Vecām ēkām (eļļa); Daces Birkhānes kokgrebumu Mēness iedomājies sevi par sauli; Alfredā Brūvera Ainavu (spilgtu krāsu gammā) un viņa mierīgo, lai gan intensīvo Makšķerēšanas vietu; Daiņa Miezāja drūmi violēto eļļas gleznu Lejup pa straumi; Alises Kalniņas Tulpēm; Adolfa Kerāna uzjautrinošiem terrakotas darbiem. Biju sevišķi iepriecināta par dūšīgo dāmu Smejot krūzē; Augusta Kopmaņa untumaino vara skulptūru Putnu biedēklis vējā; Edgara Krūmiņa akvarelī Putni un viņa izdomā bagāto Domas par ceļojumu jauktā technikā; kompoziciju un gaismēnām Kārļa Kronberga eļļas studijā.

(Nobeigums 8. lpp.)

L. Gleškes „Senlatviešu kāzu paražas".

LATVIJA

28. n-rs. SESTDIEN, 1964. GADA 4. APRĪLĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktajām domām var nebūt redakcijas viedoklim.

SŪTIET SAVIEM PIEDERĪGIEM dāvanu saiņus ar DV Grāmatnīcas Sainīšu nodaļas starpniecību.

123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

Tel. 368-0792.

Dzivi dzivot vai tēlot?

Ikvienā cilvēkā norisinās nepārtraukto pārdzīvojumu plūdums un to izteiksmes veidi. Šie pārdzīvojumi ir viņa dzīve. Domas, jūtas un gribas akti, savstarpēji cieši saistīti un sirdsapziņas balss atbalstīti, vada cilvēku viņa gaitās pa iedzimto dotumu un audzināšanā izveidoto spēju gultni. Tai allaž vajadzētu būt normāli pozitīvai, ja iedzimtie dotumi, vide un audzināšana dažus individus nenovirzītu uz necelšiem. Tie, protams, var būt dažāda rakstura un intensitātes, sasniedzot gan nozieguma pakāpes, gan izpaužoties tādos veidos, kuŗos nav nekā nelikumīga; arī citiem cilvēkiem tie parasti ir nekaitīgi. Bet šādu personu rīcība ir divkosīga, ko varētu apzīmēt par tēlošanu.

Vērojot cilvēkus viņu dzīves gaitās, īpaši spriedumos un darbos, jākonstatē divas tipiskas laužu grupas; piem., ir īsti ticīgi kristieši, bet ir arī draudzēs reģistrēti indivīdi, kas sirds dziļumos nav ticīgi, tikai ārēji tādus tēlo. Daži no tiem pēc savas pārliecības ir pat ateisti, bet viņiem izdevīgi izlikties par kristiešiem. Jauniešu pārīšu partneŗi arī ir dažādi. Ir tādi, kas atklāti pauž savas domas, stāsta, kas viņiem patīk, kas nepatīk, kādās domās viņi ir par saviem draugiem. Citiem viņu partneŗi nepatīk; tomēr šie „draugi" cenšas tiem izpatikt, jo draudzēšanās ar viņiem attiecīgajām personām kaut kādā ziņā ir izdevīga. Kāda jauna sieva drīzi pēc laulībām raksta vietējās avīzes padomdevējai, ka viņa savu vīru vairs nepazīstot — viņš esot citādāks, nekā esot bijis pirms laulībām. Parlamenta vēlēšanu laikā kāds kandidāts aizstāvēja mazas partijas programmu. Ievēlēts parlamentā, viņš, paliekot savā partijā, solījās bez kādiem noteikumiem atbalstīt lielāko partiju, kuŗai ir citāda programma.

Šādus piemērus varētu simtiem minēt, bet arī šie liecina par cilvēku divkosību. Viņiem ir divēji uzskati — viens ir īsta dzīves izpratne, otrs — ārējai izpausmei, kas dažos gadījumos šķiet izdevīgāk. Tādos gadījumos attiecīgās personas tēlo sevi par tādām, kādas tās īsteni nav; piem., minētais ateists, parlamenta deputāts un tas laulātais draugs, kuŗu sieva pēc laulībām vairs nepazīst.

Divkosīgā rīcība ļoti bieži atklājas, un tad attiecīgās personas zaudē uzticību un cieņību. Dažreiz tās piedzīvo arī lielākas nepatikšanas. Tāda rīcība arī citiem cilvēkiem nav vēlama, jo nav droša uzticība un sadarbības stabilitāte. Tāpēc tā nav attaisnojama. No šādas tēlošanas izvairās daudzu profesiju darbinieki. Viņi savu mērķu sasniegšanā cenšas iedzīļināties attiecīgajā problēmā, tās atrisinājumu dziļi pārdzīvojot un to ārēji izpaužot; citiem vārdiem — viņi rīkojas pēc to paraugā, kas dzīvi dzīvo, bet neteīo; piem., aktieŗi parasti pārdzīvo to, ko uz skatuves tēlo; citi mākslinieki attiecīgā darba radīšanas un izpildīšanas laikā pārdzīvo vajadzīgās situācijas; lielie politiķi iedziļinās to aprindu dzīvē, uz kuŗām viņi baltvītotā pārdzīvojuma tiešā izstās; skolotāji tikai tad spēj ieinteresēt un aizraut savus audzēkņus, kad viņi pārdzīvo to, ko paši māca. Attiecīgā momentā minēto darbinieku rīcībā nav divkosības un liekulības, bet neteiksme, bez oitiem nodomiem un slēpšanās.

Šādā situācijā cilvēks rīkojas pēc savas sirdsapziņas balss un saskaņā ar savu pārliecību — domām, jūtām, gribas aktiem un to izveidotiem uzskatiem. Ko neatbalsta sirdsapziņas balss un kas neatbilst attiecīgās personas pārliecībai, tas netiek atzīts un reālizēts. Tāds cilvēks savā dzīvē atziņas, darbus un uzvedību saskaņo un nemeklē dažos gadījumos tiem aizstājējus, kas neatbilstu viņa pārliecībai, lai gan attiecīgajā momentā viņam tie liktos derīgi. Citiem par šādas personas garīgo seju viegli spriest, jo tās darbos allaž atspoguļojas viņas pozitīvi tirā daba. Un tādam cilvēkam ikviens var uzticēties.

Tātad dzīvi tēlot nav izdevīgi, bet jācenšas rīkoties bez divkosības jeb dzīvot pēc savas pārliecības, saskaņojot rīcību ar savu vienīgo atbilstošo pārdzīvojumu; citiem vārdiem — dzīvi dzīvot, bet netēlot.

P. Dreimanis

Tautiešī

Ja jums kaut kas jāiegādājas vai arī vajadzīgs lietpratēju darbs, tad lasiet sludinājumus mūsu laikrakstā. Jūs noteikti atradīsit latviešu veikalu vai amatnieku, kas varēs jums pakalpot.

DAUGAVAS VANAGU TEĀTRIS KANADĀ IZRĀDĪS

sestdien, 4.aprīlī, pl. 7.30 vak. (precīzi) Jarvis Collegiate zālē (Jarvis - Wellesley)

M. ZIVERTA

KURRPURRU

Režisors: B. ZVAIGZNE. Dekorātors: K. BĒRZIŅŠ.

Ieejas kartes: $ 2.50 un $ 2.00 iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā. Studentiem puscenas. Kara invalidiem ieeja briva. Briva auto novietošana.

Oskars Dankers

Lai vēsture spriež tiesu

ATMIŅAS PAR VĀCU OKUPĀCIJAS LAIKU LATVIJĀ

11. turpinājums.

Latvijā Himleru kā vecākais reprezentēja SS-ģenerālis Jekelns, bet slepeno drošības policiju Lange. Viņam bija arī padota Salaspilī un citur ierīkotās koncentrācijas nometnes. Galvenās pārvaldes atbildīgais vadītājs bija SS-Obergruppenführers Bergers.

Hitlera trešais varas avots bija bruņotie spēki — armija, gaisa spēki un jūras spēki. Bruņotie spēki bija priekšzīmīgi organizēti, apmācīti un apbruņoti. Virsvadība bija koncentrēta vācu ģenerālštābā.

Bruņošanās rūpniecību vadīja Špērs. Gauleiters Saukels bija atbildīgs par darba roku sagādi rūpniecībai un lauksaimniecībai.

Organizāciju „Todt," sekoja cieši aiz frontes karaspēka daļām un sagatavoja tām ierakumus, ejas, paslēptuves, betona bunkurus; uzturēja kārtībā frontes joslā pievedceļus un izlaboja, kad ceļi bija ienaidnieka apšaudē sabojāti.

Darba dienests bija obligāts vācu jaunekļiem un jaunavām. Jaunieši bija padoti arī militārai apmācībai un tos nodarbināja arī ceļu būvēs un baraku celšanā. Pēc darba dienesta beigšanas jauniešus pārskaitīja karaspēka vienībās.

SS vecākais priekšnieks Latvijā bija ģenerālis Jekelns. Viņš ar savu štābu bija apmeties Saeimas namā. Jekelns pats bija padots SS-Galvenai pārvaldei Berlīnē. No turienes viņš saņēma savas direktīvas.

Viens no slepeniem dokumentiem, kas noteic SS-Galvenās pārvaldes darbības lauku ir:

NIRNBERGAS TRIBUNĀLA DOKUMENTS N-1787

Šajā dokumentā Himlers cita starpā rakstīja:

„SS-Pārvaldes priekšniekam germāņu zemēs vervēšana, papildinājumi SS daļām, leģioniem, policijas vienībām, sardžu bataljoniem jāveic SS galvenās pārvaldes VI nodaļas germāņu brīvprātīgajiem . . .

Augstākie SS un policijas priekšnieki germāņu zemēs pārņem SS-Galvenās pārvaldes priekšnieka uzdevumā dienesta uzraudzību par minēto uzdevumu izpildīšanu un šinī darbā ir padoti SS-Galvenās pārvaldes priekšniekam . . ."

Tā Himlers ar vienu spalvas vilcienu patvarīgi nosauca Latviju par germāņu zemi un lielā viltībā uzspieda latviešu karaviriem „germāņu brīvprātīgo" zīmogu.

Latviešu vervēšanu, iesaukšanu SS-Galvenā Pārvalde Berlīnē uzdeva ģenerālim Jekelnam.

Lai gan Hāgas starptautiskā konvencija noliedz okupācijas varai okupētā zemē izdarīt mobilizāciju savām karaspēka vajadzībām, vācieši šo punktu vienkārši apgāja ar vārdiņu „brīvprātīgi."

Tika vervēti „brīvprātīgie," tika iesaukti „brīvprātīgie" un frontē gāja kaujās „brīvprātīgie" bataljoni, pulki, divizijas. Tā naci varasvīri apgāja likumu ar likumu.

Hitlera vāra nenāca uz Latviju nolūkā atjaunot brīvu Latvijas republiku. Tā nāca ar viltīgu, jaunu nodomu.

Vācieši apzinājās, ka 2. Pasaules karš no vācu tautas prasīs daudz asins upuru. Šī iemesla dēļ viņus pārņēma baiļu izjūta, ka citas varonīgas tautas varētu kļūt stiprākas par vācu tautu. Tamdēļ ir tikai loģiski kā nepieciešami, ieraut šīs tautas ciņā, lai vismaz viena daļa no tās vitālā spēka tiktu iznīcināta; jo lūk — par kritušiem ārzemniekiem nesēro vācu mātes un sievas, ja vācu karaspēka vietā krīt svešinieks.

Lai runā naci varasvīru raksti. Viņu domas un vārdi ir tik nepārprotami skaidri, ka jebkāds komentārs būtu lieks.

NIRNBERGAS TRIBUNĀLA DOKUMENTA N-5618,

ko parakstījis G. Bergers, atrodam šādas rindas:

„ . . . pieturos pie tā viedokļa, ka šinī laikā būtu noziegums neiesaistīt visus spēkus.

Par katru kritušo ārzemnieku neraud neviena vācu māte!"

Gribētos šeit citēt vēl vienu Bergera rakstu, kas spilgti attēlo tā laika garu un Bergera uzskatus attiecībā uz viņam padotiem un sveštautiešu karaviriem. Motivējot savu domu gaitu ar disciplīnas uzturēšanu kara laikā, viņš raksta:

NIRNBERGAS TRIBUNĀLA DOKUMENTS N—321

Štāba pavēle N—22/43 Berlīnē, 2. 10. 1943.

Kādi SS-Unteršārfīrers bija saņēmis pavēli izvest transportu ar latviešu grupu, kuŗi pie mums iesaukti kā palīgspēki.

Viens latvietis atteicās paklausīt. Minētais unteršārfīrers nebija spējīgs nepaklausīgo latvieti piespiest paklausīt, vajadzības gadījumā ar ieroču palīdzību, — bet griezās pēc palīdzības pie garāmejoša vērmachtspiederīga un, acīmredzot, veltīgi.

Sodu minēto unteršārfīreri ar 14 dienām vienkāršā arestā.

Kas nākotnē padotībā paliks mīkstčaulīgs, to pavēlēšu ievietot koncentrācijas nometnē. Jo ilgāki karš turpinās, jo stingrāk jāievēro disciplīna. Būtu šis unteršārfīrers vilcis pistoli un atklāti šņitīgo latvieti nošāvis, tad es būtu viņu uzslavējis un paaugstinājis."

Katrā armijā pastāv disciplīnas uzturēšanai speciāli likumi, kuŗi sakopoti tā sauktā disciplinārā reglamentā. Tur noteikumos paredzētas katram priekšniekam tiesības viņa varas robežās sodīt padotos par disciplināriem pārkāpumiem. Par noziedzīgiem nodarījumiem vainīgie tiek nodoti kara tiesai. Pēdējā lietu šīki izmeklē un pasludina attiecīgu spriedumu. Kara laikā soda mērs sniedzās līdz nāves sodam, ieskaitot.

Ģenerālim Bergeram ar šādu kārtību nepietiek. Viņš to papildina ar personīgi izgudrotu likumu: katram priekšniekam, līdz pat zemākam, ir tiesība un pienākums nošaut padoto kareivi, ja šim priekšniekam liekas, ka padotais pārkāpis disciplīnas noteikumus. Pie mums tādu šaušanu sauc par slepkavību, un šāvējam būtu par to jāatbild, bet ģenerālis Bergers to uzslavētu un šāvēju paaugstinātu.

II

LATVIJAS PAŠPĀRVALDE

Vācu okupācijas laikā augstākā vara Latvijā piederēja Hitlera valdībai. Pēdējās ministri un ieceltā civilpārvalde pārstāvēja šo varu. Tika izdoti rīkojumi, pavēles, ar kuŗām noteikta zemes iekšējās pārvaldes darbība, administratīvā aparāta uzbūve un atbildīgo darbinieku tiesības un pienākumi. Ar Berlīnes rīkojumu N—2 noteica iekšējās pārvaldes uzbūvi Latvijā un ģenerāldirektoru tiesisko stāvokli.

Tā 1942. gada 15. un 20. augustā saņēmu vācu civilās pārvaldes ģenerālkomisāra rakstus, kuŗos cita starpā teikts:

„Izpildot §II organizācijas pavēles Ostland N—2 ar 15. aug. 1942. g. rīkojumu, esmu pilnvarojis ģenerāldirektorus izdot rīkojumus un izpildnoteikumus ar likuma spēku." Bet šajos rakstos ģenerālkomisārs uzsver: **Visi rīkojumi un izpildnoteikumi iesūtāmi manai apstiprināšanai pirms izsludināšanas.**

Ģenerāldirektoru rīkojumi jāizsludina bez ievadformulas, it sevišķi nevar atsaukties uz saņemto pilnvaru, vai uz ģenerālkomisāra doto piekrišanu. Pēc manas piekrišanas saņemšanas iekšlietu ģenerāldirektors izgatavo rīkojumus un izpildnoteikumus un tos izsludina."

Hitlera prokonsuls Alfreds Rozenbergs drīz vien nāca ar rīkojumu par iedzīvotāju iestaistīšanu darbā. Tā saturs skanēja apmēram tā: neviens nedrīkst atteikties no darba, ja darba pārvalde darbu piedāvā, nepaklausīgie var tikt sodīti. Vācu darba pārvalde šo rīkojumu arī bagātīgi izmantoja un iesauca mūsu cilvēkus dažādos darbos. Daļa iesaukto tika nosūtīti pat uz Vāciju strādāt turienes lauksaimniecībās un fabrikās, galvenokārt konservu fabrikās Hamburgā, Lībekā un citur. Tā tika nosūtīti darbos uz Vāciju ap 22.000 cilvēku, pa lielākai daļai sievietes. Traģisma pilni skati bija redzami atvadoties, kad vilcieni ar strādniekiem atstāja Rīgas staciju. Labāks stāvoklis bija strādniekiem, kas bija nokļuvuši lauku darbos pie zemniekiem, bet grūti panesams strādniecēm — sievietēm konservu fabrikās.

(Turpinājums sekos)

BASĀM

AINAS ZEMDEGAS DZEJOĻI. A

Mūsīsiku jaunās dzejas vadmotīvos palaikam ietilpst sacelšanās pret apsūnojušo sabiedrību, pazudušās paaudzes bravūra un frazes, kā arī sacelšanās pret klasiskās formas un loģikas žņaugiem. Tomēr arī jaunajiem dzejniekiem ir mūžvecā personīgā vajadzība dzejā izteikt savas dvēseles stigu rezonēšanu apkārtnei, cilvēkiem un problēmām bez pozes, programmas vai platformas. Pie pēdējās kategorijas pieder Aina Zemdega, kuŗas pirmajā grāmatā sakopota pēdējo sešu gadu dzejoļu izlase. Daļa dzejoļu agrāk redzēti periodikā un Jaunajā Gaitā, tagad parādās slīpētā, īsinātā veidā.

Zemdegas valoda tieša, nemeklēta, nemākslota, bez mudēm un prātulām. Maz rindu, kas pielīp pirmajā lasījumā — kā kamermūzikas koncertā, kur laļs klausās visu kopā, kā pīnstošu impresiju, ne analizējot vai paturot atmiņā atsevišķas melodijas. Līdzīgi raksta vēl daži jaunlitenāti. Kraujiete vairāk izmeklē spilgtus vārdus un domas. Saliņš vairāk aptumo jēdzienus. Lielākā stila radniecība Zemdegai liekas ar jaunāko Valdu Dreimani un vecāko Valtu Uitmeni. Zemdega, liekas, tīši nedzejo — viņa piesit klavieru akordus, un to atbalss paliek un rezonē. Viņas dzejas mūzikālo raksturu oriģināli pasvītro T. Ķeniņa kompoziciju motīvi nodaļas ievadot.

Zemdegas dzejai nav valša ritma (tā pietrūka arī Brigaderei), ne marša vai himnes paskaļā patētiskuma. Viņas sarunas ar sevi un impresijas par dzīvi un dabu drīzāk atgādina klavieru un orķestra rimto mūzicēšanu Bēthovena Trešā klavierkoncertā Largo daļā.

Vietumis šī dzeja ir kā lobskaņiga improvizācija. Tomēr Basām kājām ir grāmata bez pretenzijām radīt kādus kultūrvēsturiskus piemineklīus vai arī jaunu, pārsteidzošu formu. Lieka, Zemdegas vārsmas ir klusa oikts, kas aizpilda zināmu tukšumu sarežģītajā, neskaitāmu faktoru ietekmētajā autores un lasītāja personībā.

Pirmajai nodaļai Divos krastos pamatdoma ir tā pati, kas padara trimdas latviešu dzeju par dzīvu spēku — dzīvošana divās pasaulēs, divos krastos. Klusai meitenei Manhetenā nav ārēju senlatvietes pazīmju, no vainaga, ne tomēr viņai i vas istenības, var un negr Zemdega, sve tā dzīvodama Ik rītu sk kā sieva v un izdalu s Tik milestī tām ielām

kur mana manu valo runā.

Dzimtenes paliek neai zaudētu jēg aizmirstamu centrēti si meitenes bē Vist kalme valgas, tik pār Skalb saule izlīg un ganās Bižainu bas gaisma ar Šī meiten dzimtenes tik intīmu pas itin skan cauri nošana, ga meitenes d kad ir moc niem, vai g cerīgi vēro bezmērķību aprobežotīb niekru dzej blāzmā, Ze ki un latv saulei, zem Ne tikai bas atmin nieka dzīve Zemdegas darinātu t bet ar vis bai un dz sajust, ka tojums, m nei un ta vai divu Trimdiniek let tālu a muguru la rē.

Pat atpa šķetinas velki un gar sau pa skuju es eju a pie senk

(39. turpinājums)

Ak nu! — māte pārsteigta nepatapa nekā teikt. — Kārtībā? Kas te lai nebūtu kārtī Pārsla — abi kārtīgi cilvēki. Pie tiem viss mēr. Tev vēl sāp?

— Nē, nesāp. Es jau tev pa tālruni Vai Gusts darbnīcā?

Ronalds bija iekāris mēteli skapī un s krēsla. Viņš gribēja pēc iespējas drīzāk tes. Līdz šim viņu starpā noslēpumu ne viņu bija nozvērinājusi mātei par sade neteikt.

Tas bija grūti.

— Kur citur? Tas cilvēks ir nopelrī

Darbnīcā Ronaldu saņēma ar skaļu bet siltāk par strādnieku sirsnību Rona zīstamās smaržas un smakas, kas no šī gaisa ne dienu ne nakti, ne ziemu, ne v

Te viņš bija mājās.

Ronalds apstaigāja strādniekus, saro

Arn. Lūsis

Redziet, kāds cilvēks — kāds Dievs!

13. turpinājums.

Atbildi meklējot, mums atkal mazliet jāiepazīstas ar vielu, ko sniedz vēsture.

Lai gūtu līdzekļus valsts kasei, Romas senāts bija noteicis divējādu nodokļu sistēmu. Personālais nodoklis, vai kā mūsu vectēvu laikos teica „galvas nauda" (vectagilia), bija jāmaksā visiem imperijas iedzīvotājiem; „portoria", t. i., ienākuma nodoklis bija jāmaksā tirgotājiem un uzņēmējiem. Nodokļu iekasēšana, kā izdevīga privilēģija, tikai uzticēta nedaudzām Romas labiešu dzimtām. Tās, savukārt, šo uzdevumu atstāja tā saucamiem „portitores", ierēdņiem, kas nesaņēma algu, bet dzīvoja no procentiem, ko muitošana tiem bija ienesusi. Tā kā ienākuma nodokļu likmes nebija noteiktas, un daudzi tās nemaz nezināja, muitinieki, „portitores", rīkojās pēc saviem ieskatiem, parasti uzlikdami lielākus nodokļus un daļu iekasētās naudas tūdaļ iebāzdami savā kabatā. Visi to zināja. Bet ko pārveidot šai ziņā bija grūti. Tāpēc jēdzieni „muitinieks" un „grēcinieks" Jaunā Derībā bieži it kā identificēti. Ka šādai nostājai ir bijis zināms pamats, liecina arī stāsts Lūka evaņģelijā (19. nodaļā) par virsmuitinieku Cakeju, kuŗš, ar Jēzu sastapies, atzīstas savā vainā un solās atdot, ko citiem noblēdījis.

Arī Levijs, Alfeja dēls, kuŗu pazīstam kā Jēzus mācekli Mateju, bija muitinieks. Arī viņa rokas, kā liekas, nebūs bijušas gluži tīras. Tamdēļ rakstu mācītājiem un varizējiem bija iemesls uztraukties un teikt: „Viņš ēd kopā ar muitiniekiem!" (Marka ev. 2, 13.).

Neapmierinātība bija vērojama arī Jāņa Kristītāja mācekļos. Jēzu viņi zināmā mērā bija ieskatījuši par „savu cilvēku". Jānis bija Jēzu kristījis. Daži no Jāņa klausītājiem, piemēram, Andrejs un viņa brālis Sīmanis bija pievienojušies Jēzus mācekļu pulciņam. Kad Jānis bija ieslodzīts Māheras cietumā, Jāņa Kristītāja sekotāji, varbūt, domāja, ka Jēzus būs viņu garīgais vadonis un Jāņa Kristītāja darba turpinātājs. Bet tas, ko viņi redzēja, un tas, ko viņi dzirdēja, viņos modināja tikai šaubas un izbrīnu.

„Un tie nāk pie viņa un saka: Kāpēc Jāņa un varizeju mācekļi gavē, bet tavi mācekļi negavē?"

Ak, šie sīkumainie cilvēki, šīs sīkās, pelēkās dvēseles, kuŗu vidū Jēzum bija jādzīvo un jāsludina! Burts šajos cilvēkos bija nokāvis garu. Šos cilvēkus vajadzēja modināt. Tiem vajadzēja atgādināt viņu pašu patieso stāvokli. Tiem vajadzēja liecināt, ka vēsturē ir atnācis vienreizējais, brīnišķīgais laiks, kad Dievs pats meklē cilvēku, kad Dievs atklājas kā mīlestība, kas grib glābt arī pazudušo.

Apbrīnojamā vienkāršībā Jēzus muitnieka Levija namā saviem klausītājiem dara saprotamu šo jauno mācību par grēku un grēku piedošanu.

„Veseliem," saka Jēzus, „ārsta nevajaga, bet slimiem. Es neesmu nācis aicināt uz atgriešanos no grēkiem taisnos, bet grēcinīekus."

Un Jāņa mācekļu kurnēšanu apklusina Viņa norādījums: „Kā gan ļaudis var gavēt, kamēr līgavainis ir pie viņiem! Kamēr līgavainis ir pie viņiem, tie nevar gavēt. Bet nāks dienas, kad līgavainis no tiem taps atņemts, un tad tie gavēs, tajās dienās." (Marka ev. 2,20).

Šajā nostājā pret cilvēku - grēcinieku Jēzus mācība tiešām bija kā jauns vīns, ko nevarēja liet vecos, neizskalotos un nedrošos ādas traukos. Jaunā mācība prasīja jaunu pieeju cilvēkam un jaunu izpratni par Dieva un cilvēku attiecībām. Tas, ko citi šaursirdībā sauca par grēcinieku, Jēzus jaunās mācības izpratnē bija tikai nožēlojams slims cilvēks, kas modina līdzjūtību, kuŗam vajag palīdzēt, ko vajag dziedināt. Jo arī šis slimais, klupušais, pagrimušais cilvēks piederēja pie to bērnu saimes, kuŗu Tēvs ir debesīs. Šāda mācība Jēzus laikmeta biedriem likās, ja tā varētu teikt, piedauzīga, nesaprotama. Jēzus ne vien satikās ar šādiem no labākās sabiedrības izstumtiem un izstumjamiem cilvēkiem, bet viņš nevairījās pat pārkāpt viņu nama slieksni un ēst ar tiem pie viena galda . . . Vēl vairāk: Jēzus mēģināja šos cilvēkus arī aizstāvēt, attaisnot.

Ortodoksi noskaņotiem jūdiem tāda rīcība likās Dieva un Mozus bauslības zaimošana.

Un tā vēstures skatuvē iesākās pirmais cēliens tai lielai traģēdijai, kas Jēzu veda pretim neredzētam, nepiedzīvotam, vienreizējam triumfam.

IX

BEZPRĀTIS

(Marka ev. 3, 20—21, 31—35.)

Kristīgo reliģiju vēl tagad daudzi ieskata par neprātu, kas pārņēmis cilvēkus. Jēzus mācībā, no „pasaules" viedokļa raugoties, varam atrast tik daudz šķietamu aģērnību, šķietamu aplamību un īpatnēju ideju, ka tās dažreiz var mulsināt divdesmitā gadsimta cilvēku tāpat, kā tās reiz mulsināja Jēzus klausītājus.

Atcerēsimies, piemēram, Jēzus aicinājumu — nepretoties ļaunumam. „Bet es jums saku," skan Jēzus vārdi, „jums nebūs pretim stāvēt ļaunumam; bet kas tev sit labajā vaigā, tam pagriez arī otru. Un kas ar tevi grib tiesāties un ņemt tavus svārkus, tam atdod arī mēteli." (Mateja ev. 5, 39—40.).

Atcerēsimies Jēzus aicinājumu — mīlēt savus pretiniekus, lūgt Dievu par saviem ienaidniekiem.

„Jūs esat dzirdējuši, ka ir sacīts: tev būs savu tuvāku mīlēt un savu ienaidnieku nīst. Bet es jums saku: mīlējiet savus ienaidniekus un lūdziet Dievu par tiem, kas jūs vajā, ka jūs topat sava debesu Tēva bērni, jo Viņš liek savai saulei uzlēkt pār ļauniem un labiem, un lietum līt pār taisniem un netaisniem . . . Jo, ja jūs mīlat tos, kas jūs mīl, — kāda alga jums nākas? Vai muitinieki nedara tāpat? Un kad jūs sveicināt tikai savus brāļus, ko sevišķu jūs darāt? Vai multinieki nedara tāpat? Tāpēc esiet pilnīgi, kā jūsu debesu Tēvs ir pilnīgs." (Mateja ev. 5, 43—48.).

Tīrais neprāts gan Jēzus laikmeta, gan mūsdienu cilvēkam var izlikties Jēzus aicinājums: „Nekrājiet sev mantas virs zemes, kur kodes un rūsa tās maitā, un kur zagļi rok un zog. Bet krājiet sev mantas debesīs, kur ne kodes, ne rūsa tās nemaitā, un kur zagļi nerok un nezog." (Mateja ev. 6, 19—21.).

Aģērna, nepareiza un neprātīga Jēzus laikmeta biedriem (un bieži vien arī mums) izlikās Jēzus nostāja pret cilvēkiem. Varētu sagaidīt, ka Jēzus cildinās, meklēs sev draugus tā saucamā „labākā sabiedrībā". Bet, aizbildinādamies ar to, ka „veseliem ārsta nevajaga", Jēzus meklēja pazudušos, sastapās ar grēciniekiem, centās palīdzēt tiem, kuŗus sabiedrība izstūmusi no sava vidus un nogrūdusi dzīves ceļmalā.

(Turpinājums sekos)

...ž tiesu

...IJA

...u karavīriem. Motivējot savu domu ...rēšanu kara laikā, viņš raksta:

...BUNĀLA DOKUMENTS N—321

Berlīnē, 2. 10. 1943.

...bija saņēmis pavēli izvest transpor...i pie mums iesaukti kā paligspēki. ...s paklausīt. Minētais unteršārfīrers ...igo latvieti piespiest paklausīt, va...roču palīdzību, — bet griezās pēc ...ša vērmachtspiederīga un, acīmre...

...reri ar 14 dienām vienkāršā arestā. ...paliks mikstaulīgs, to pavēlēšu ie...metnē. Jo ilgāki karš turpinās, jo ...lna. Būtu šis unteršārfīrers vilcis ...latvieti nošāvis, tad es būtu viņu ...ļis."

...disciplīnas uzturēšanai speciāli liku...auktā disciplinārā reglamentā. Tur ...katram priekšniekam tiesības viņa ...dotos par disciplināriem pārkāpu...nodarījumiem vainīgie tiek nodoti ...sīki izmeklē un pasludina attiecī...ā sodā mērs sniedzās līdz nāves so...

...ar šādu kārtību nepietiek. Viņš to ...izgudrotu likumu: katram priekš...ām, ir tiesība un pienākums nošaut ...priekšniekam liekas, ka padotais pār...āmus. Pie mums tādu šaušanu sauc ...ām būtu par to jāatbild, bet ģenerā...ām šāvēju paaugstinātu.

II

...AS PAŠPĀRVALDE

...ā augstākā vara Latvijā piederēja ...s ministru un ieceltā civilpārvalde ...izdoti rīkojumi, pavēles, ar kurām ...pārvaldes darbība, administratīvā ...ligo darbinieku tiesības un pienāku...u N—2 noteica ieksējās pārvaldes ...āldirektoru tiesisko stāvokli.

...20. augustā saņēmu vācu civilās pār...rakstus, kuŗos cita starpā teikts:

...cijas pavēles Ostland N—2 ar 15. ...esmu pilnvarojis ģenerāldirektorus ...dnoteikumus ar likuma spēku." Bet ...nisārs uzsver: **Visi rīkojumi un iz...manai apstiprināšanai pirms izsludi...**

...jumi jāizsludina bez ievadformulas, ...ies uz saņemto pilnvaru, vai uz ģe...krišanu. Pēc manas piekrišanas sa...ģenerāldirektors izgatavo rīkojumus un ...izsludina."

...freds Rozenbergs drīz vien nāca ar ...u iestaistīšanu darbā. Tā saturs ska...ens nedrīkst atteikties no darba, ja ...piedāvā, neapklausīgie var tikt so...de šo rīkojumu arī bagātīgi izmantō...ēkus dažādos darbos. Daļa iesaukto ...aciju strādāt turienes lauksaimnieci...okārt konservu fabrikās Hamburgā, ...nosūtīti darbos uz Vāciju ap 22.000 ...sievietes. Traģisma pilni skati bija ...vilcieni ar strādniekiem atstāja Rī...oklis bija strādniekiem, kas bija no...pie zemniekiem, bet grūti panesams ...konservu fabrikās.

...rpinājums sekos)

...piemēram, Jēzus aicinājumu — ...numam. „Bet es jums saku," skan ...jums nebūs pretim stāvēt launu...tev sit labajā vaigā, tam pagriez ...as ar tevi grib tiesāties un ņemt ...am atdod arī mēteli." (Mateja ev.

...Jēzus aicinājumu — mīlēt savus ...gt Dievu par saviem ienaidniekiem. ...rdējuši, ka ir sacīts: tev būs savu ...un savu ienaidnieku nīst. Bet es ...ējiet savus ienaidniekus un lūdziet ...n, kas jūs vajā, ka jūs topat sava ...ērni, jo Viņš liek savai saulei uz...em un labiem, un lietum līt pār ...taisniem . . . Jo, ja jūs mīlat tos, ...kāda alga jums nākas? Vai muiti...ņpat? Un kad jūs sveicināt tikai sa...sevišķu jūs darāt? Vai muitinieki ...Tāpēc esiet pilnīgi, kā jūsu debesu ...." (Mateja ev. 5, 43—48.).

...s gan Jēzus laikmeta, gan mūsdie...ar izlikties Jēzus aicinājums: „Ne...tas virs zemes, kur kodes un rūsa ...kur zagļi rok un zog. Bet krājiet ...debesīs, kur ne kodes, ne rūsa tās ...ir zagļi nerok un nezog." (Mateja

...areiza un neprātīga Jēzus laikmeta ...bieži vien arī mums) izlikās Jēzus ...ļvēkiem. Varētu sagaidīt, ka Jēzus ...s sev draugus tā saucamā „labākā ...t, aizbildinādamies ar to, ka „ve...vajaga", Jēzus meklēja pazudušos, ...ciniekiem, centās palīdzēt tiem, ku...izstūmusi no sava vidus un nogrū...nālā.

(Turpinājums sekos)

BASĀM KĀJĀM

AINAS ZEMDEGAS DZEJOĻI. A. KALNĀJA APGĀDS, 1963. 107 lpp.

Mūslaiku jaunās dzejas vadmotīvos palaikam ietilpst sacelšanās pret apspiedušo sabiedrību, pazudušās paaudzes bravūra un frāzes, kā arī sacelšanās pret klasiskās formas un loģikas tirāniju. Tomēr arī jaunajiem dzejniekiem ir mūžvecā personīgā vajadzība dzejā izteikt savas dvēseles stigu rezonēšanu apkārtnei, cilvēkiem un problēmām bez pozes, programmas vai platformas. Pie pēdējās kategorijas pieder Aina Zemdega, kuŗas pirmajā grāmatā sakopota pēdējo sešu gadu dzejoļu izlase. Daļa dzejoļu agrāk redzēti periodikā un Jaunajā Gaitā, tagad parādās slīpētā, īsinātā veidā.

Zemdegas valoda tieša, nemeklēta, nemākslota, bez mudžēm un prātulām. Maz rindu, kas pielīp pirmajā lasījumā — kā kamermūzikas koncertā, kur lauj klausās visu kopā, kā plūstošu impresiju, ne analizējot vai paturot atmiņā atsevišķas melodijas. Līdzīgi raksta vēl daži jaunlitenāti. Kraujiete vairāk izmeklē spilgtus vārdus un domas. Selinš vairāk aptumo jēdzienus. Lielākā stila radnieciba Zemdegai liekas ar jaunāko Valdu Dreimani un vecāko Valtu Uitmeni. Zemdega, liekas, tīši nedzejo — viņa piesit klavieru akordus, un to atbalss paliek un rezonē. Viņas dzejas mūzikālo raksturu oriģinālī pasvītro T. Ķeniņa kompoziciju motīvi nodaļas ievadot.

Zemdegas dzejaī nav valša ritma (tā pietrūka arī Brigaderei), ne marša vai himnas paskaļā patētiskuma. Viņas sarunas ar sevi un impresijas par dzīvi un dabu drīzāk atgādina klavieru un orķestra rīmto mūzicēšanu Bēthovena Trešā klavierkoncertā Largo daļā.

Vietumis šī dzeja ir kā labskanīga improvizācija. Tomēr Basām kājām ir grāmata bez pretenzijām radīt kādus kultūrvēsturiskus piemineklus vai arī jaunu, pārsteidzošu formu. Lieka, Zemdegas vārsmas ir klusa oikts, kas aizpilda zināmu tukšumu sarežģītajā, neskaitāmu faktoru ietekmētajā autores vai lasītāja personībā.

Pirmajai nodaļai Divos krastos pamatdoma ir tā pati, kas padara trimdas latviešu dzeju par dzīvu spēku — dzīvošana divās pasaulēs, divos krastos. Klusai meitenei Manhetenā nav ārēju senlatvietes pazimju, ne vainaga, ne Nameja gredzena; tomēr viņai ir divas domas, divas istenības, no kurām viņa nevar un negrib atraisīties (9). Zemdega, svešās zemes lielpilsē. tā dzīvodama, vēro un uztver tās ritmus — bet

Ik rītu skūpstu šo pilsētu
kā sieva vīru neiemīlētu,
un izdalu sevi tai.
Tik milestību paturu
tām ielām, torniem un namiem,
kur mana bērnība
manu valodu
runā. (12)

Dzimtenes un bērnības logs paliek neaizvērts. Rindas, kas zaudētu jēgu tulkojumā, bet mums ar katru vārdu rada neaizmirstamu pārdzīvojumu, koncentrēti simbolizējot latviešu meitenes bērnības atmiņas:

Vīst kalmes uz grīdas
valgas, tikko berztas,
pār Skalbes pasakām
saule izlijusi,
un ganās dievgosnuņas.
Bižainu baskāju meiteni
gaisma ar ēnu zīmē. (14)

Šī meitene savā intellektuālajā dzimtenes mantojumā ietvārusi tik intīmu tuvumu dabai, ka viņas itin modernajās vārsmās skan cauri gan senlatvietes daždzejo — viņa piesit klavieru akordus, un to atbalss paliek un rezonē. Viņas dzejas mūzikālo raksturu oriģinālī pasvītro T. Ķeniņa kompoziciju motīvi nodaļas ievadot.

Zemdegas dzejaī nav valša ritma (tā pietrūka arī Brigaderei), ne marša vai himnas paskaļā patētiskuma. Viņas sarunas ar sevi un impresijas par dzīvi un dabu drīzāk atgādina klavieru un orķestra rīmto mūzicēšanu Bēthovena Trešā klavierkoncertā Largo daļā.

Vietumis šī dzeja ir kā labskanīga improvizācija. Tomēr Basām kājām ir grāmata bez pretenzijām radīt kādus kultūrvēsturiskus piemineklus vai arī jaunu, pārsteidzošu formu. Lieka, Zemdegas vārsmas ir klusa oikts, kas aizpilda zināmu tukšumu sarežģītajā, neskaitāmu faktoru ietekmētajā autores vai lasītāja personībā.

Pirmajai nodaļai Divos krastos pamatdoma ir tā pati, kas padara trimdas latviešu dzeju par dzīvu spēku — dzīvošana divās pasaulēs, divos krastos. Klusai meitenei Manhetenā nav ārēju senlatvietes pazimju, ne

Daudzās citās vietās ne vārdos, bet izjūtā sastopam to senlatvietes tēlu, kuŗu it kā zemapziņā pazīstam kā mīļu un draudzīgu, gaišas vitalitātes pilnu, drošu un stipru latviešu sievu. Pirms gadiem divdesmit šīs sievas veidolu latviešu modernajā dzejā iedzīvināja Velta Toma. Viņas Latviešu sievai tūdaļ pārmeta par daudz sievišķības, par maz specifiska latviskuma, it kā mūslaiku intellektuālā nedrošība un jutekliskā minstināšanās būtu tuvāk latviešu tautas dvēselei nekā senkuršu sievas drošā un tiešā, mērķtiecīgā personība.

Zemdegas Kurzemes meitene dzīvo Toronto un Manhetenā un viņas gaišajā personībā biežāk ieskanas nedrošības, baigu nojautu un balļu disonances. Plato aveņiju gaismas palos, vientuļīgo ielu šaurajās strēmelēs ir gana pazudušo dvēseļu, dzērāju un dzejnieku, ķīniešu gliemežu pārdevēju un narkotiķu. Dainu vietā atskan bongo sitēju ritmi kaunīgu sveču gaismā; saules un zaļās dzimtenes birztalas vietā ir melni spīdīga tumsa, zemūdens tuneļi un neona zilganās vēdas. Tomēr Zemdegai izdodas rādīt to visu ar svaigu pleeju, bez banālitātēm un ari bez parastā nihilisma. Nodaļā Zem namu ēnām atrodam šī krasta atmosfairu, iespaidu bagātību, vietumis nopietnu, vietumis gaišām un dzīvesprieciģām acīm skatītu. Ir dzejoļi ir tiekšanās atrast lietu būtību, veidot īstenību no pagātnes un tagadnes drumstalām. Zemdega nenoraida šodienu, viņa dzīvo to — adagio espressivo

Bet šai dienai
stikla viltīgais tvirtums,
slidenais trauslums,
tā jāņem tāda, kādu var dabūt —
ielogotu, gludenām malām,
kausētu, staipītu,
izpūstu aplos, konos
un ripās. (16)

Nodaļās Mēness griežos, Vasarīgas sonatīnas un Cilvēki un strūklu akās vēl spilgtāk samsnām Zemdegas vārsmu vadmotīvu — gaišu, dabas un dzīvesprieka pilnu scherzando, kuŗā šad un tad ieskanas pa minora akordam, eksistences balļu brāzmai, mūžības meklētājai pieejot par tuvu tumsas malai.

Nodaļa Tavs dārzs — stilā un noskaņā izturēta, skalsta mīlestības dzeja — sostenuto e molto espressivo. Personīgais, intīmais un pārpersoniģais šādā dzejā grūti atšķirams un palaikam dzejas universālā vērtība atkarājas tieši no šīs spējas paiet soli sāņus no sevis, kaut arī dziedot par savas sirds sāpēm un priekiem. Valrums Zemdegas dzejoļu, kaut arī izauguši dziļi personīgā un intīmā pārdzīvojumā, bieži pieskaŗas problēmām tā, ka tajās dalīties varam mēs visi.

Grāmatas tehniskā apdare patīkama; Eduarda Dzeņa vāka kompozicija vienkārša, bet diskusiska.

Dr. P. Vasariņš

Kanadiešu laikraksts atzinīgi vērtē Koncertapvienības koncertu

Toronto laikraksta „The Globe and Mail" mūzikas recenzents Fr. Haworth devis atzinīgu kritiku par Koncertapvienības koncertu, kuŗā piedalījās Lilija Gleške (soprāns), Imants Glešķe (vijole) un Vera Leinvebers (klavieres). „Latviešu mūzika labā atskaņojumā," viņš raksta virsrakstā un īpašu vērību veltī latviešu tautas dziesmām, pieminot, ka tās aranžējuši Vītols, Kalnietis, Ķepītis, Mediņš un Melngailis, īpaši atzīmējot „Toronto komponista Tālivalža Ķeniņa trīs pilnīgi burvīgas apdares".

Tālāk viņš raksta: „Visi darbi bija raksturīgā kvalitātē un valodā, izteikti nostalģiskā izjūtā, un atskaņotāji bija iedziļinājušies to būtībā ar manāmu prieku. Vietām tomēr bija izjūtama oratoriska pieeja, ziedojot ritmisko spraigumu un frazes precizitāti, kas tautas dziesmās tik nepieciešami. Tomēr izpildītāji bija pilnīgi izpratuši dziesmu stilu, saturu un izjūtu, sniedzot to klausītājiem ar baudu.

Lilija Gleške, kuŗu dzirdējām arī Mocarta ārijas teicamā sniegumā, ir apveltīta ar lokanu un vieglu kolorātūrsoprānu, turklāt ar šādai balsij neparastu nokrāsas bagātību. Imanta Glešķes vijoles toņi ir vienāds un noapaļots, taču tam pietrūka spēka Brāmsa Sonātā, kamēr Veras Leinvebers drošā pārliecinātība it kā aizstāja zināmu niansu trūkumu klavieru partijā. Abi mākslinieki radīja lielāku sasnieguma pakāpi Ķeniņa Sonātā, kas izcejas ar prasmīgu skaņu veidošanu, izjūtu dažādību un izteiksmes patiesīgumu."

JĀNIS KLĪDZĒJS JAUNĪBAS KALNGALĀ

„Sveicinu, jaunības kalngalu sasniedzot," parasti, ar jautru smaidu sejā, mēdz teikt rakstnieks Jānis Klīdzējs, spiežot roku draugiem 50 mūža gadu atcerēs.

Šie viņa vārdi lai ir visu mūsu sveicinājums Jānim Klīdzējam 6. maijā, kad viņš pats atskatās uz 50 mūža un 30 rakstniecības raženiem gadiem.

Jānim Klīdzējam arvien vēl līdzi iet jaunās paaudzes rakstnieka spzīmējums. Šķiet, no šīs „savas ēnas" viņš nespēs atbrīvoties, arī jaunības kalngalu sasniedzot. Dažāda dzīve un sūri gadi ir nākuši un gājuši, bet Klīdzēju Jānis jauns bijis, jauns paliek. Šī jaunība kūsā no viņa, triecot valodas jautrā draugu pulkā, to jūtam viņa vārdos nopietnu pārdomu risinājumos un nākotnes iecerēs. Jaunība mūžīgi dzīvo un virmo viņa romānu varoņos, stāstu un noveļu tēlos, kuŗi iedami pa dzīvi piešalc to ar jaunības trauksmi un nomoda sapņiem par zilajiem kalniem.

Jānis Klīdzējs arvien savus darbus raksta jauna, spirgta gara vēsmojumā, jo viņš pats ir jauna gara, jaunu ideju un jaunas labākas nākotnes iecerju pilns. To visu viņš cenšas kā vēja brāzmu iesviest arī ikdienas pelēcīgās dzīves plūdumā un jaužu sirdīs, jo tic, ka „mūsu jaudīs vēl daudz laba spēka un dzīves uguns, ja tikai viņus atmodina".

Aizvaditos gadus Jānis Klīdzējs ir raženi strādājis. Bez studijām Latvijas universitātē arī svešatnē paša spēkiem vēl beidzis socioloģijas studijas, iegūstot maģistera gradu. Viņam ir iznākušas šīs romānā astkan balsis par visām mūsu tagadējās dzīves norisēm un gaitām. Tur tiek tēlota draudzība, cilvēku attieksmes mīlestībā, sabiedriskajā dzīvē un saskarē ar šīs zemes jaudīm. Tiek runāts par mūsu kādreiz karstā patriotisma iemigšanu, par mūsu karavīru upuriem, par tiem, kas Sibirijā, par krievu plātīšanos ar savu spēku, par mūsu jauniešu ceļa meklēšanu un par mūsu aktīvāko „gaŗīgo dzīvošanu", kas arvien vairāk sāk izteikties viesību rīkošanā un ballēs. Ir rādīts labais un aiztkais mūsos pašos un arī amerikāņu jaudīs. Ir meklētas atbildes arī mūžīgajos jautājumos: vai Dievs mūs dzird arī tad, kad mēs sākam aizmirst Viņa Dieva ceļus? Atbildi uz šo jautājumu dod sirmais skolotājs Bērzājs: „Un Dievs ir! Vētrains un gaismas pilns un augligs kā pavasaris! Ne tas Mūžīgā Mechaniskā. Vienaldzība. Viņš ir jaunu domu, ideju straume. Tikai mēs paši vairs neesam viņa zeme. Mēs vairs nespējam just cilvēka uguns dīgšanu savās pierēs. Mēs dzīvojam tikai no tā, kas mūsos ir, sākot ar muti uz leju."

Sīs pasaules likteņus un garīgo stāju trimdas ceļos visiezīmīgāk un dziļāk ir notālojis rakstnieks Jānis Klīdzējs savā romānā Dzenitors. Šis romāns ir daudzu un dziļu trimdas problēmu risinātājs. Kā spēcīga vēja grūdieni šīmī romānā astkan balsis par visām mūsu tagadējās dzīves norisēm un gaitām. Tur tiek tēlota draudzība, cilvēku attieksmes mīlestībā, sabiedriskajā dzīvē un saskarē ar šīs zemes jaudīm. Tiek runāts par mūsu kādreiz karstā patriotisma iemigšanu, par mūsu karavīru upuriem, par tiem, kas Sibirijā, par krievu plātīšanos ar savu spēku, par mūsu jauniešu ceļa meklēšanu un par mūsu aktīvāko „gaŗīgo dzīvošanu", kas arvien vairāk sāk izteikties viesību rīkošanā un ballēs. Ir rādīts labais un aiztkais mūsos pašos un arī amerikāņu jaudīs. Ir meklētas atbildes arī mūžīgajos jautājumos: vai Dievs mūs dzird arī tad, kad mēs sākam aizmirst Viņa Dieva ceļus? Atbildi uz šo jautājumu dod sirmais skolotājs Bērzājs: „Un Dievs ir! Vētrains un gaismas pilns un augligs kā pavasaris! Ne tas Mūžīgā Mechaniskā. Vienaldzība. Viņš ir jaunu domu, ideju straume. Tikai mēs paši vairs neesam viņa zeme. Mēs vairs nespējam just cilvēka uguns dīgšanu savās pierēs. Mēs dzīvojam tikai no tā, kas mūsos ir, sākot ar muti uz leju."

Gandrīz katrs daļu no sevis mēs varam saskatīt šī romāna galvenā personā Viktorā Upānā, kuŗa gaitām, centieniem, ilgām un cilvēcīgām vājībām mums ir lemts izsekot no viņa pirmās dienas Amerikas krastā.

Strādādams par vienkāršu dzenitoru, Viktors Upāns tomēr redz pāri savam darba slotas kātam. Skatoties no vienkāršā strādnieka viedokļa, viņš labi izprot pieticīgo un arī to dzīvi, kas kūsā augstākos slāņos un norisinās politikas aizkulisēs.

Viktors Upāns vēro, ka lielākā daļa iecejotāju aiziet galvenokārt pa diviem ceļiem — asimilācijas vai izolācijas ceļu. Viņš skaidri saredz, ka abi šie ceļi cilvēku noved pie gara nabadzības. Meklējot izeju, Viktors Upāns uztaustās uz trešā pareizākā ceļa — iespēju robežās arī šinī zemē atrast savu vietu, savu misiju dzīvē, paliekot latvietim ar Latvijā gūtiem ideāliem.

Tā Viktors arī svešā zemē sāk meklēt gara vērtības un salidzināt tās ar sevī jau esošām. Skatoties šejienes ezeros, viņš redz

(Noslēgums 6. lpp.).

REDZĒSIM JAUNU ANŠLAVĀ EGLIŠA LUGU

Ar Anšlava Eglīša jauno lugu Ferdinands un Sibilla Pacifika Palisādu drāmatiskā kopa šovasar viesosies šī kontinenta lielākos latviešu centros.

Tēlotāji: Maija Cukura, Māris Ūbans, Juris Ērglis un Velta Toma.

(39. turpinājums)

Ak nu! — māte pārsteigta nepatapa nekā sakarīga pateikt. — Kārtībā? Kas te lai nebūtu kārtībā? Gusts un Pārsla — abi kārtīgi cilvēki. Pie tiem viss kārtībā. Vienmēr. Tev vēl sāp?

— Nē, nesāp. Es jau tev pa tālruni teicu. Nesāp. Vai Gusts darbnīcā?

Ronalds bija iekāris mēteli skapī un somu nolicis uz krēsla. Viņš gribēja pēc iespējas drīzāk aizkļūt no mātes. Līdz šim viņu starpā noslēpumu nebija, bet Elīna viņu bija nozvērinājusi mātei par saderināšanos nekā neteikt.

Tas bija grūti.

— Kur citur? Tas cilvēks ir nopelnījis divas algas.

Darbnīcā Ronaldu saņēma ar skaļu urrā saucienu, bet siltāk par strādnieku sirsnību Ronaldu sildīja pazīstamās smaržas un smakas, kas no šīm sienām neizgaisa ne dienu ne nakti, ne ziemu, ne vasaru.

Te viņš bija mājās.

Ronalds apstaigāja strādniekus, sarokojās un apskatīja darbus. Mātei bija taisnība. Gusts darbnīcu bija noturējis nevainojamā kārtībā. Bija prieks redzēt, ka uzņēmums bija darbojies kā labi eļļota un iebraukta mašīna — arī tad, ja īstais braucējs uz laiku atlaiž rokas no stūres.

Ronalds redzēja, ka Gusts un pārējie gaida uzslavas.

— Jā . . . — viņš atkāsējās un mēģināja, — tā nu viņš iznāca . . . bija jāpaliek ilgāk Bet izskatās, ka manis te tikpat nevienam nevajadzēja . . . ka es te tikai par traucēšanu.

Ar to Ronalda apsveicināšanas runa beidzās, un viņš uz nepilnu stundu ieslēdzās birojā. Iepazinies ar velkala grāmatām un brīdi pasēdējis pie galda, neredzīgu skatu pretējā sienā skatīdamies, viņš beidzot cēlās, pārģērbās darba drēbēs un stājās darbnīcā blakus pārējiem strādniekiem. Īstenībā būtu vajadzējis sazvanīties ar „Gaumes' ļaudīm, bet pietrūka uzņēmības. Gribējās atkal just rokās kaltu un āmuru.

Vakarā, kad visi jau bija aizgājuši, darbnīcā ienāca māte.

— Ronīt?

— Kas ir?

Ronalda balsī bija nepacietība, viņš to juta un pats uz sevi dusmojās. Lai izlīdzinātu, viņš turpināja laipnāk un piekļāvīgāk.

— Tu mani sabiedēji!

— Nenāksi? Tev vajadzētu nomazgāties un sagērbties. Drīz būs Pārsla klāt.

Ronalds to zināja, bet Pārslas Duntes ierašanās viņam nelikās pietiekams iemesls pārtraukt iesāktu darbu.

— Nu — un? Kas par to?

— Kas par to? Viņa, cilvēks, tavā labā darījusies kā neviens.

— Par to viņa saņems algu. Es viņai parādā nepalikšu.

Māte sakustējās kā prom iet gribēdama, bet tad pārdomāja un pienāca soli tuvāk.

— Ronīt, kas ar tevi noticis? Tu esi pārvērties un man vairs nepatīci.

— Pārvērties? Skaidrs, esmu pārvērties. Es biju slims. Domā, tā ir nieka lieta no svešas, tālas vietas vadīt darbnīcu?

— To darija Gusts. Un Pārsla.

— Gusts izrīkoja darbus. Domāšana bija jādara man.

Ronalds mātei tomēr paklausīja. Lai pierādītu neatkarību, viņš gan vēl mazliet pakavējās, bet tad nolika rīkus, saridēja aizsāktos krēslus vienuviet un sekoja mātei dzīvoklī.

Audzāna meita ienāca dzīvoklī no darbnīcas — bez klaudzināšanas. Tas Ronaldu nepatīkami pārsteidza. Vispirms viņš nesaprata, kāpēc viņai dotas darbnīces atslēgas, un galvenais — kas viņai ļāvis staigāt pa visu māju kā pašu cilvēkam. Bet Pārslas Duntes acīs bija tik nevīlots dzīves prieks un visā stājā tāds dzīvīgums, ka Ronaldam īgnums negribot pagaisa.

— Beidzot! — viņa tam sniedza roku pretī. — Kā te viss jūs gaidīja!

— Jā? — Ronalds neveikli atsmaidīja. — Ko lai dara — slimība uznāk negaidot.

Pārslas atklātais, tiešais skats uz mirkli Ronaldā uzvandīja patīkamu mājīguma un tuvuma sajūtu, bet tad viņš iedomāja Elīnu un atcerējās, ka tā viņam šķiroties bija piekodinājusi uz citām sievietēm neskatīties. Viņš apklusa un ierāvās sevī.

— Nāciet nu, nāciet! — māte rīkoja no virtuves, — Ronīt, nomazgā rokas un apvelc tīru kreklu. Un jūs, Pārsliņ, nāciet man palīgā tēju salikt.

Pārsla Dunte pamanīja nepatikas rievu Ronalda sejā. Viņa zināja, ka tas necieta, ka māte viņu sauca par Ronīti.

— Kas manam kreklam vainas? — Ronalds iespītējās, gribēja jau sēstjes pie galda, bet iedomāja rokas un sekoja mātei virtuvē. — Kur tik daudz maizes esi sacepusi?

Tējas dzeršana beidzās ātri. Māte vairākkārt iesāka valodas, bet Ronalda domas nebija Montreālā. Acīs bieži apstājās pie virtuves elektriskā pulksteņa: tagad mājās pārrodas Bangas kundze — tagad viņa jet savā istabā — tagad virtuvē — tagad kāpnēs dzirdami Elīnas soļi — viņa ienāk savā istabā — bet šodien tur vairs nav neviens, kas to sagaida — aiz durvīm staigā Konrāda soļi — —

— Vai jūs jau runājāt ar „Gaumes" direktoru?

Pārslas jautājums Ronaldu atgrieza īstenībā.

— Nē. Vēl ne. — viņš noskurinājās, — rītu.

— Tas ir liels pasūtinājums, — Pārsla turpināja sarunu, — mums vajadzēs vēl strādniekus, ja gribēsim darbus laikā nodot. Vai Gusts jums jau teica par Lipstu?

—Nē.

Ronalds atbildēja, jautājuma pat nesapratis. Viņu nodarbināja Pārslas izteiciens: m u m s vajadzēs.

Mums?

— Lipsts gribētu nākt pie jums strādāt. Pieņemsit? Pie jums. Tas bija labāk.

— Ja jau strādnieku vajadzēs, tad par to varēs runāt. Bet tas nebūs pastāvīgs darbs.

— Pie jums tas būs pastāvīgs, — Pārsla noteikti apgalvoja, — jūsu uzņēmums plauks un plauks.

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanada

LATVIEŠU UZŅĒMĪBAS PARAUGS

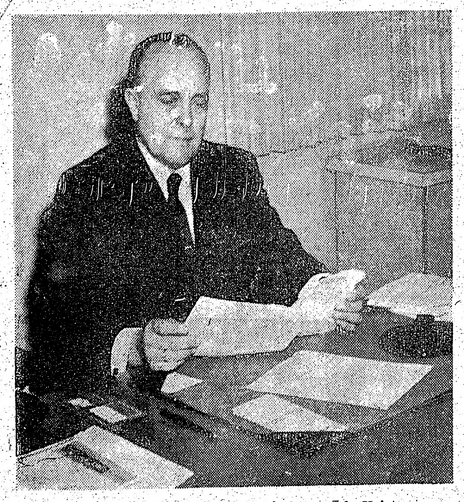

Jaunā saimnieciskā pasākuma direktors Ād. Kristapsons.

Vērojot latviešu saimniecisko uzņēmumu attīstību, redzamas pārmaiņas un tieksme speciālizēties izvēlētās nozarēs.

Viens no šādiem uzņēmumiem ir Asphalt Services Ltd., kura vadība latviešu rokās pārgāja 1957. gadā. Alberta Sila un Gunāra Briedīša vadītais uzņēmums ievērojami paplašinājies, par savu speciālitāti izvēloties gridu seguma materiālu pārdošanu un arī darbu veikšanu. Šai sakarā radies jaunais firmas nosaukums: — GUILDCRAFT FLOORS, Asphalt Services Ltd. nodaļa, kas raksturo firmas darbību — lielu augstas kvalitātes materiālu izvēli un garantētu amata meistaru darba veikumu. Firmas veikals un noliktavas atrodas 702 Weston Road, kur skatāmi grīdu izdailošanas materiāli krāsās un dažādībā, kādu citur grūti sameklēt. Moderni iekārtoto telpu un lielās izvēles dēļ veikalu apmeklē ne tikai parastie pircēji, bet tas iecienīts arī profesionālo telpu izdailotāju un architektu aprūpas.

Grīdu un grīdsegu likšana mājās, kas tiek būvētas uz pasūtījumu, kā arī pircējiem pārbūvējot vai izdailojot savus īpašumus, ir Guildcraft Floors tiešā speciālitāte. Lai pilnīgi apmierinātu klientu prasības un sniegtu iespējami augstu kvalitāti, visi grīdu liceji ir ar ilggadīgu pieredzi un sava amata meistari. Uzstādot augstas prasības saviem darbiniekiem, firma savā nozarē kļuvusi par vienu no plašāk pazīstamiem uzņēmumiem Torontō.

Liels darba lauks, kas neatbilst Guildcraft Floors darbības apjomam, ir skolu, slimnīcu un biroju jaunceltņu grīdu plākšņu instalācija. Šos darbus veic jauna firma — RIVETA LTD., kuŗā kā direktors piedalās pazīstamais saimniecisko pasākumu vadītājs Ādolfs Kristapsons. Jaunā firma jau ieguvusi vairākus kontraktus un paredz strauju apgrozījuma pieaugumu.

Lai gan Riveta Ltd. un Guildcraft Floors ir divi viens no otra saimnieciski neatkarigi uzņēmumi, vadītāju un darbinieku cieša sadarbība kopīgo interešu labā ir drošā kīla abu pasākumu sekmīgai nākotnei.

NEDĒĻAS PIEZĪMES

Aizvadītās Lieldienas šogad bija bez pavasarīgām iezīmēm. Pēkšņi uznākušais aukstums drīzāk lika domāt par ziemas atgriešanos. Tā šūpošanās vietā daži ziemas sporta cienītāji varēja vēl nodoties slēpēšanas priekiem, kā tas notika Happy Hills parka sarīkojumā.

Lieldienas latviešu auto braucējiem pagāja bez lielākiem negadījumiem, atskaitot pāris nelielas sadursmes pilsētā. Kādam braucējam gan nācās zaudēt jaunās automašīnas motora vāku, ko pēkšņi uznākošais vējš norāva kā cepuri un aizlidināja vairākas simts pēdas. Kādā citā negadījumā latviešu veikalnieks netieši cieta no ugunsgrēka blakus celtnē; pēc sanitārā inspektora atzinuma viņa veikala preces cietušas no dūmiem.

☆

Daugavas Vanagu dienas šogad tiek gatavotas ar lielu rūpību un tiešos darbus veic DV Toronto nodaļa. Sevišķi patīkami atzīmēt, ka šinī lielajā sarīkojumā dzīvu dalību ņem latviešu jaunatne ar savu centrālo organizāciju LNJAK priekšgalā. Jauniešu sniegums būs pirmais, ko skatīsim Daugavas Vanagu dienu ietvaros 17. aprīlī Ungāru namā, kur skanēs latviešu dziesmas un tautiskās dejas. Ne mazāk ievērības cienigs ir L. Gleškes tautisko uzvedumu ansambļa senlatviešu kāzu demonstrējums, kas paredzēts 18. aprīlī Northern Secondary skolas telpās. Sarīkojuma ietvaros paredzēta arī Maijas Gruzītes gleznu izstāde, Selonijas kausa izcīņa basketbolā, DV dienu balle un 19. aprīlī noslēgumā brīvības cīnītāju pieminas dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Šis sarīkojums netiek gatavots tikai latviešu karavīriem, bet visai latviešu sabiedrībai. Gatavosimies ikviens un būsim aktīvi Daugavas Vanagu dienu dalībnieki!

☆

Ir daudzas grāmatas, kuŗas patīk pārlapot vairākkārtīgi. Viena no tādām ir Andreja Egliša Dvēseļu cietoksnis, kas sastādās no Kurzemes cietokšņa cīņu dienās rakstītām rindām. Tieši pirms deviņpadsmit gadiem, aprīļa pirmajās dienās mūsu patriotiskais dzejnieks izvēlējies tematu par Jūdasu: „Viņš ir ieradies Kurzemes Getzāmenes krēslā — visdzilākajā cīņiņa brīdī, mirkli pirms saulēkta. Aizturiet viņu! Tūkstošos veidos Jūdass klīst pa visiem ceļiem, jūs to pazīstiet, atklāsit viņa balsi un vaigu. Tas maldās no sētas uz sētu, iespraucas starp draugiem, visur, kur vien dvēseles sirgst ar vājuma un zūdīšanās briesmām. Jūdass ir klāt. Viltības plīvuri nesdams un trīsdesmit sudraba grašus žvadzinādams, viņš piestāj Kurzemes arājam vagas galā . . . Jūdass manīts Kurzemes jaunekļu pulkā . . . Jūdass staigā Kurzemes jaunavu dārzos . . . Viņš redzēts blakus bēgļu galdam . . ., — manīts kaujas laukā . . . Redziet, tur aizgāja Jūdass, aizturiet viņu, gūstiet visos viņa veidos, neatsedziet kailas dvēseles launo acu skatam, stāviet, kā turas zeme — ne pie kā, ja pat viss būtu zudis."

Vēlreiz pārlasot šīs rindas, nevilus uzmācas jautājums, vai Jūdass nav sekojis mums visus šos gadus? Vai esam aizmirsuši solījumu, ko, Kurzemes krastu atstājot, klusībā pieminējām — nerimties cīņā, pirms ceļš vedīs mūs atpakaļ? Kurzemes cīņas nav rimušas, kaut arī toreizējie ieroči nolikti, bet toties cīņa ir daudz nesaudzīgāka, jo mēs gribam pastāvēt kā vienota latviešu tauta. Tādēļ Andreja Egliša vārdiem ir dziļa nozīme arī šodien.

R. Norītis

ATZINĪBA JAUNAJAI PAAUDZEI

DV Sadberijas nodaļa 21. martā atzīmēja savus gada svētkus, bet uzmanības centrā šoreiz pelnīti bija izvirzīti Sadberijas jaunieši un viņu audzinātāja, Sadberijas latviešu svētdienas skolas pārzine Olga Miglinieka.

Svētku sarīkojumu ar īsu uzrunu atklāja valdes priekšsēdis Ž. Neimanis. Viņš iepazīstināja sanāksmi ar DV KV pārstāvi, Jaunatnes daļas vadītāju Ž. Bukovski.

Ž. Bukovskis DV KV vārdā apsveica nodaļu un visus DV centienu atbalstītājus Sadberijā, ilgāk pakavējoties pie jauniešu un latviešu skolas sadarbības, kuŗas rezultātā 9 Sadberijas jaunieši piedalījušies DV CV rīkotajās rakstu darbu sacensībās. Lielais dalībnieku skaits un darbu kvalitāte Sadberijas vārdu darījis pazīstamu pat ārpus Kanadas robežām. Augsti novērtējot latviešu skolas nozīmi un nopelnus, DV KV piešķīrusi atzinības rakstu Sadberijas latviešu skolas pārzinei Olgai Miglinickai. Sapulcējušies šo paziņojumu saņēma ar ilgiem un sirsnīgiem aplausiem, jo O. Miglinickas stiprā piekeršanās skolas darbam ir plaši pazīstama. Pirmoreiz Sadberijas nodaļas vēsturē DV KV atzinības rakstu piešķir ārpus nodaļas stāvošai personai, bet izvēle atzīstama par loti laimīgu.

Olga Miglinieka pateicās par viņai un viņas darbam parādīto atzinību, bet uzsvēra, ka liela daļa pateicības pienākas visai latviešu sabiedrībai un sevišķi bērnu vecākiem, bez kuŗu palīdzības skolas darbs nebūtu veicams.

DV KV atzinības rakstu saņēma arī nodaļas vairākkārtīgais revizijas komisijas priekšsēdis un ilggadīgais revizijas komisijas loceklis Jānis Roze. Pēc tam Ž. Bukovskis pasniedza DV KV naudas balvas godalgotajiem sacensību dalībniekiem: Astridai, Aldai un Guntim Janitēniem, Ārijai un Andrai Dinbierēm un Laimai, Uģim un Jurim Grasiem.

DV KV pārstāvis Ž. Bukovskis un Olga Miglinieka ar saņemto DV KV Atzinības rakstu.

Valdes priekšsēža palīgs J. Miglinieks pasniedza nodaļas valdes piešķirto pirmo godalgu ārijai Dinbierei par tematu „Kā es savu latvietību apliecinu ikdienā" — latviešu grāmatu. Jaunākajā grupā par tematu „Ko es zinu par Latviju" pirmo godalgu dalīja Astrīda Janitēna un Andra Dinbiere, kas arī saņēma latviešu grāmatas. Latviešu grāmatas kā nodaļas veltes, piemērotas katra vecumam, saņēma arī visi pārējie sacensību dalībnieki.

Vakara jautrajā daļā sadbericši priecājās par Toronto Lāčīšu pāra jautrajām dziesmām. Tās visiem patika.

Nevar nepieminēt kādu sadberijā raksturīgu īpatnību. Kad neilgi pirms nodaļas gada svētkiem tā rīkoja plkv. O. Kalpaka revizijas komisijas priekšsēdis un Leģiona atceres dienu, kaut gan valde ļoti pūlējās, tai nebija iespējams dabūt no Toronto ne māksliniekus, ne referentus. Vakara programma bija jāorganizē pašu spēkiem, ko valde arī izdarīja ar atzistamām sekmēm. Par pulkvedi O. Kalpaku referēja Egons Treilons, kas tās pazīst no personīgas pieredzes un par šo tematu nerunā pirmo reiz, bet katrā savā referātā prot ielikt jaunu niansi vai apgaismot kādu mazāk pazīstamu faktu. Piemērotus dzejoļus deklamēja Tamāra un Zanis Neimaņi. Šis vakars bija sevišķi labi apmeklēts.

L. G.

Apbalvotie Sadberijas jaunieši. No kreisās: Guntis Janitēns, Arija Dinbiere, Juris Grasis, Alda Janitēna, Valdis Grasis, Andra Dinbiere, Laima Grase un Astrīda Janitēna.

PIEZĪMES PAR V. P. RAKSTU

V. P., rakstīdams par Toronto latviešu biedrības sestdienas skolu, skāris dažus sasāpējušus jautājumus. Gribu vēlreiz apliecināt, ka skolas vadība dara iespējamo savu skolēnu latviskā gara un daiļuma izjūtas attīstīšanā.

Jau ilgāku laiku ir cilāts vienveidīgu tērpu jautājums. Pagājušo rudeni bērnu vecāku sapulcēs pa klasēm skolotājas lūdza vecākus sekmēt skolas formas tērpu ieviešanu. Vecāki bija atsaucīgi skolotāju aicinājumam, kad bija dzirdējuši par skolas formas tērpa priekšrocībām un plašām izmantošanas iespējām. Skautu un gaidu formas tērpi pielīdzināti skolas formām. Grūtības rada lielās vecāku daļas materiālie apstākļi. Tomēr es ticu, ka bērnu iegādātiem apģērbiem nolietojoties, mēs Sestdienas skolā redzēsim vairāk vienkrāsainu skolēnu tērpu.

Toronto latviešu sabiedrība savukārt ar iegādāto Latviešu namu atvieglos skolas teipu saspiestību. Jaunās balsis varēs brīvāk skanēt, citus netraucējot.

Saudzīgi izsakoties, ir nepatikami, ka V. P. savos salīdzinājumos aizmirst, ka viņš runā par dzīvīem, impulsīviem bērniem. Negribu noliegt negātivo iespaidu, kādu vecākiem skolēniem dod vietējo skolu „brīvība", televīzija un radio.

Un bieži jo bieži, mātes savas meitas un dēlus aizlaiž sestdienas gaitās gludi sasukātus un kārtīgi apģērbtus. Vēl mācības nav galā, un jau daža gluda bize, bieži raustīta, pajukusi, krekls izslīdējis pār jostu . . .

Ticu, ka viss, kas vecāku, skolotāju un latviešu sabiedrības rokās, uzlabosies un mēs vienmēr iebildīsim pret nedabiškajiem ārējiem iespaidiem.

U. Maksiņš

HAMILTONA

Hamiltonas Latviešu Kreditsabiedrības biroja darbība pārcelta no trešdienas uz ceturtdienas vakariem, no plkst. 7 — 9 vak. HLB namā 16 Queen St. N. Tel. JA—9-7939.

Līdzšinējais Jaunās Gaitas saimniecības vaditājs Vilnis Bija, sakarā ar izglītības turpināšanu finanču zinātnēs, uz vienu gadu atlūdzies no Jaunās Gaitas saimniecības vadītāja pienākumiem. Viņa vietā šos pienākumus uzņēmies vecākās paaudzes pārstāvis Jānis Dāvis, kas hamiltoniešiem pazīstams kā sabiedrisks darbinieks un savas grāmatnīcas vaditājs.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5691
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO

Galvenais informētors R. Norītis, 18 Murellen Crs, Toronto 16, Ont., tālr. PL 9-8076.

Kanadas trešā brīvības festivālā, kas notiek pilsētas galvas Ph. G. Givena un vairāku provinces valdības locekļu protektorātā, šogad līdzīgi kā iepriekšējos gados plašu līdzdalību ņem Kanadiešu tautisko deju savienība (Canadian Folk Dancing Association). Festivālā piedalās arī TLB tautisko deju kopa Diždancis.

Tautisko deju grupām, kā arī atsevišķiem individuāliem dejotājiem, paredzētas vairākas godalgas, kas svārstās no $ 50.- līdz $ 500,-. Līdzīgas godalgas paredzētas arī koŗiem un no latviešu koŗiem līdzdalību pieteicis vīru koris Viesturs. Brīvības festivāls notiks O'Keefe centrā, laikā no 7. līdz 10. maijam.

LKIA Kanadas kopas gadskārtējā pilnsapulce notiks 19. aprīlī, plkst. 3 dienā, 1129 Dundas St. W. Kopa saņēmusi no Vācijas LKIA krūšu nozīmes, kas saņemamas pie biedrīņa V. Liliču ka, 79 Sorauren Ave., Toronto 3, Ont., iemaksājot $ 4.00. Ziedojumu vākšanas akcija Kanadā izdevusies labi un kopīgā summa sasniedz $ 1135,55, pie kam vislielākās summas ienākušas invalidiem Eiropā un Kanadā. Visčaklākais ziedojumu vācējs ir bijis K. Blumbergs, par ko ieguvis LKIA Kanadas kopas priekšsēža N. Kaverska dāvāto balvu. Kopas valde par pārstāvi pie Sv. Katarīnēm apstiprinājusi K. Freimani, bet Bramptonā K. Puriņu, kas ir vietējās kopas vaditājs. LKIA ārsts ir Dr. E. Upenieks.

Šīs nedēļas nogales sarīkojumi: 3. aprīlī, plkst. 8.15 vakarā, Kanadas junioru baleta 5. gads kārtējais baleta uzvedums Hart House teātrī, ko atkārtojumā sniegs arī 4. aprīlī, plkst. 11 no rīta. 4. aprīlī, plkst. 7.30 vakarā DV teātris sniegs M. Zīverta lugas Kurzpurrū pirmizrādi Jarvis Collegiate zālē; plkst. 8 vakarā DV un TLB sporta klubu kapīgi vikotā sportistu sezonas atklāšanas balle Igaunu namā, 958 Broadview Ave. 5. aprīlī, plkst. 10,30 no rīta TLTA rīkotie bērnu vasaras nometņu vaditāju kursi DV namā, 123 Huron ielā; pl. 12,30 (tūliņ pēc dievkalpojuma) Sv. Jāņa ev. - lut. draudzes palīdzības fonda gada sapulce baznīcas telpās, 200 Balmoral Ave.; plkst. 6 vakarā Sv. Jāņa ev. - lut draudzes rīkotais Antoninas Vaivodes garīgais koncerts, 200 Balmoral Ave.; plkst. 5 pēcp. 19. Tērvetes skautu vienības gada svētki Westend YMCAs telpās, 931 College ielā.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

LATVIEŠU SENO KĀZU PARAŽU UZVEDUMA ieejas kartes iepriekšpārdošanā var iegādāties: Daugavas Vanagu namā — 123 Huron St. un stundu pirms izrādes sākuma pie kases.

Vietas ir numurētas. Cena: $ 3.-, $ 2.- un $ 1.-.

Skolēniem puscenas. Ieejas kartes var pasūtināt arī pa pastu (pievienojot samaksu).

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

4. aprīlī — plkst. 8 vakarā Sportistu balle Igauņu namā, 958 Broadview Av.
4. aprīlī — DV teātris Kanadā izrādis M. Zīverta Kurrpurrū Jarvis Collegiate.
5. aprīlī — A. Vaivodes garīgs koncerts Sv. Jāņa draudzes sarīkojumā plkst. 6 vak.
5. aprīlī — plkst. 5 pp. 19. Tērvetes skautu vien. gada svētki YMCA telpās, 931 College ielā (College & Dovercourt).
11. aprīlī — I Latv. ev. - lut. draudzes koŗa koncerts — Sv. Andreja baznīcā.
12. aprīlī — plkst. 5 vakarā Baltijas sieviešu federācijas tējas vakars Sv. Pētera baznīcas telpās, 817 Mt. Pleasant Rd.

DAUGAVAS VANAGU DIENAS

17. aprīlī — M. Gruzītes gleznu izstādes atklāšana.
17. aprīlī — Jauniešu dziesmu un deju vakars Ungāru namā, 245 College ielā.
18. aprīlī — Basketbola sacīkstes, Selonijas kausa izcīņa.
18. aprīlī — Senlatviešu kāzu uzvedums Northern Second. School.
18. aprīlī — DV dienu lielā balle Kolumbus hallē.
19. aprīlī — Brīvības cīnītāju pieminas dievkalpojums.
21. aprīlī — plkst. 8 vak. Sv. Andreja b. telpās TLTA populārznātn. lekciju cikls: Dievs un dvēsele. Lektors prof. Dr. B. Kokins.
26. aprīlī — plkst. 5 LPB Kanadas kopas sarīk. DV namā Toronto: rakstnieka J. Sarmas 80 g. dzimšanas dienas atcere - literāra pēcpusdiena.
25. aprīlī — plkst. 7,30 Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē DV teātris Kanadā izrādīs „Sarkangalvīte".
26. aprīlī — plkst. 3 p.p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.
2. maijā — plkst. 7,30 Parkdale Collegiate zālē vīru koris Daugavieši no Cikāgas (dir. A. Kupcis) T.L. Koncertapv. sar.
3. maijā — Sv. Andreja bazn. sar. zālē TLB sestdienas skolas — Ģimenes dienas sarīkojums.
8. maijā — plkst. 8,30 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres vakars ar cīņu līdzgaitnieka O. Perro referātu DV namā.
9. maijā — prof. Jāņa Mediņa 60 darba gadu un Ludmilas Sepes 25 gadu atceres koncerts.
15. maijā — plkst. 8 vakarā Maija balle „Kādreiz maijā" Ungāru zālē, 245 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojumā.
16. maijā — plkst. 6 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres svētbrīdis pie kritušo karaviru pieminekļa Saulainē.
16. maijā — plkst. 7,30 vak. Čikāgas latv. teātra viesizrāde „Kā zaglis naktī" Jarvis Collegiate.
23. maijā — plkst. 7,30 vakarā Sv. Andreja b-cas telpās TLTA Sestdienas ģimnazijas izlaidums akts.
29. maijā — plkst. 8,15 vakarā pianistes Ilzes Strāls - Didrichsones klavieru koncerts Sv. Jāņa baznīcas zālē, Balmoral Ave.
5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un mākšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.
24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.
14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojums.

HAMILTONA

5. aprīlī — plkst. 4 pp. Rainbow zālē King un Sanford stūrī. Ham. vanadžu jautrs sarīkojums. Loterijas vinnestu izloze.
10. maijā — plkst. 5 pp. prof. J. Medina 60 darba gadu un L. Sepes 25 g. atceres koncerts Konservātorijas zālē 126 James S. Kopīgs Hamiltonas organ. sarīkojums.

SV. KATARĪNES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

NIAGARA

23. maijā — Latviešu jaunatnes basketbola turnīrs un tradic. Ziedu balle ar Ziedu karalienes vēlēšanām.
25. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

PATEICĪBA

Lai izjusts, sirsnīgs paldies par ikkatru ziedu un mierinošu vārdu māc. J. Prauliņa kungam, Londonas latviešu kopai, Londonas latviešu ev. - lut. draudzes dāmu komitejai un pārvaldei, Londonas Daugavas Vanadžu kopai, Dr. J. Grebeža kungam un visiem tautiešiem, kas mani stiprināja skumju brīdī, izvadot manu mīļo māti uz viņas pēdējo dusas vietu.

V. Lukšēvics.

Dz

Nebraskas Latviešu kreditsabiedrības orga... lenieks, P.

PIRMĀ NE TIKAI SAVĀ SKOLĀ...

STARP 1400 VIDUSSKOLU BEIGUSAJ...

Grand Rapidi. (Mich.) V. Z. — Jau iepriekšējos gados varēts atzīmēt latviešu iecelotāju bērnu izcilās sekmes Grand Rapidu dzot, viņa kas 5 mācīb... skolās, tāpat studiju turpināšanas laikā ieguv... gaitā kolledžās un universitātēs, mes, kāda kad tie izpelnījušies dažādus ap- skolas 40 d... balvojumus un stipendijas. Šo- ar to, ka reiz ar 17 gadus veco Valdu Kal- atzīmes līdz... ninu apstākļi ir daudz neparastā- uz „A", vi... ki, vismaz tas tā var izlikties, skolas vadī... raksturojot viņas nopelnus, un apm. 1400 v... pielaižams, ka tagad viņa „situsi visus rekordus". Jau pagājušā viņa atzīta... gadā Valda, mācoties vidusskolas piešķirta. 2... 11. klasē, saņēma „Senior High stipendija ... Walter Wi... varējusi pr... fonda 400 ... bet viņa n... labu kādas... ņu ģimenes naudas ba... neierobežoj...

A. Upelnieka gleznu skate Ņujorkā

Ņujorkas latviešus šajā sezonā iepriecinājis neparasti lielais gleznu izstāžu skaits. Redzējām prof. Annusa, Galja, Vidzirkstes, Cernoka, Kellija darbu klāstus, Filadelfijas grupu, jauno mākslinieku skati ALJAs dienās, Milta studijas audzēkņus. Šo virkni turpina Arturs Upelnieks. 22. martā atklātajā izstādē Ligoa Dunkanes galerijā redzējām 31 darbu. Upelniekam ir telcama kolorīta izjūta, un viņš vienlīdz veiksmīgi prot rīkoties kā ar spilgtiem, tā ar mierīgiem un tumšiem toņiem. Tāpat dažādība vērojama krāsu uzlikuma veidā: dalai gleznu gluds un līdzens klājums, citām viļņaini un cpečīgi otas triepieni. Šie kontrasti vēl vairāk izcelas gleznu novietojumā. Pelēkam zvejniekciemam blakus rudens krāsu piešļivši koki, dūmakaini jūras skati mijas ar spilgtos triepienos tvertām tirgus ainām. Zvejnieku cikla darbi gleznoti patumšos toņos ar pāris gaišiem akcentiem, vairākās gleznās atkārtojas zvejnieces tēls, kuŗā balts un sarkans spilgti izceļas pret tumšo fonu. Upelnieks iemīļojis impresionistisko gleznošanas veidu, dažas žanra gleznas sauc atmiņā franču meistarus, agrinā pavasara ainavas liek atcerēties mūsu vecmeistara Purvīša kūstošos sniegus.

Upelnieka darbiem labs nolieto kā latviešu, tā amerikāņu vidū; netrūka pircēju jau pirmajā izstādes dienā.

Dz. K.

Jau četrus gadus DV apv. Mi... nesotā iz... latviešu jauniešiem — augstāk o mācības ... Uzņēmumā apv. priekšnieks N. Rasiņš (v... pendlātiem Pauli Kundziņu un Daci Klāsē...

Dzīve Savienotās Valstīs

GENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KĀNBERGA
TIRAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās no pl. 12 līdz 5 p. p.

ATEICĪBA

paldies par ikkatru ziedu un miervaiņa kungam, Londonas latviešu ev. - lut. draudzes dāmu komitenas Daugavas Vanadžu kopai, Dr. J. siem tautiešiem, kas mani stiprināja nanu mīlo māti uz viņas pēdējo du-

V. Lukšēvics.

JUMU KALENDĀRS

atceres vakars ar ciņu lidgaitnieka O. Perro referātu DV namā.

9. maijā — prof. Jāņa Mediņa 60 darba gadu un Ludmilas Sepes 25 gadu atceres koncerts.

15. maijā — plkst. 8 vakarā Maija balle „Kādreiz maijā" Ungāru zālē, 245 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojumā.

16. maijā —plkst. 6 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres svētbrīdis pie kritušo karavīru pieminekļa Saulainē.

16. maijā — plkst. 7,30 vak. Čikāgas latv. teātra viesizrāde „Kā zaglis naktī" Jarvis Collegiate.

23. maijā — plkst. 7,30 vakarā Sv. Andreja b-cas telpās TLTA Sestdienas ģimnazijas izlaiduma akts.

29. maijā — plkst. 8,15 vakarā pianistes Ilzes Štrāls - Didrichsones klavieru koncerts Sv. Jāņa baznīcas zālē, Balmoral Ave.

5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un mākšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojums.

HAMILTONA

5. aprilī — plkst. 4 pp. Rainbow zālē King un Sanford stūrī. Ham. vanadžu jautrs sarīkojums. Loterijas vinnestu izloze.

10. maijā — plkst. 5 pp. prof. J. Mediņa 60 darba gadu un L. Sepes 25 g. atceres koncerts Konservātorijas zālē 126 James S. Kopigs Hamiltonas organ. sarīkojums.

SV. KATARINES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

NIAGARA

23. maijā — Latviešu jaunatnes basketbola turnīrs un tradic. Ziedu balle ar Ziedu karalienes vēlēšanām.

25. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

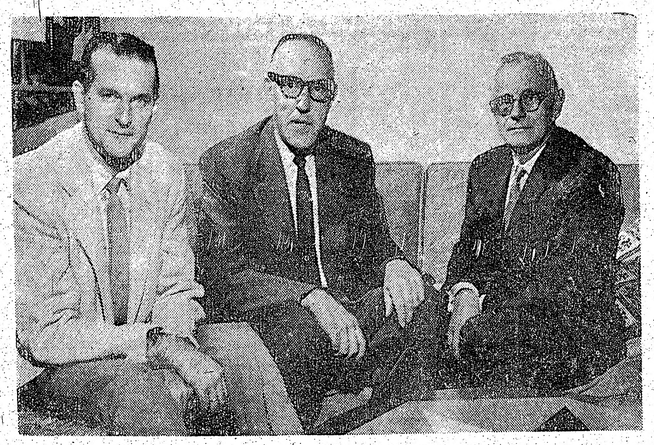

Nebraskas Latviešu kreditsabiedrības organizācijas komisijas prezidijs — no kreisās: J. Silenieks, P. Gavars un J. Sobolevskis.

PIRMĀ NE TIKAI SAVĀ SKOLĀ, BET VISAS PILSĒTAS MĒROGĀ

STARP 1400 VIDUSSKOLU BEIGUSAJIEM VALDA KALNIŅA PALIEK NEPĀRSPĒTA.

Grand Rapidi. (Mich.) V. Z. — Jau iepriekšējos gados varēts atzīmēt latviešu iecelotāju bērnu izcilās sekmes Grand Rapidu skolās, tāpat studiju turpināšanas gaitā kolledžās un universitātēs, kad tie izpelnījušies dažādus apbalvojumus un stipendijas. Šoreiz ar 17 gadus veco Valdu Kalniņu apstākļi ir daudz neparastāki, vismaz tas tā var izlikties, raksturojot viņas nopelnus, un pielaižams, ka tagad viņa „situsi visus rekordus". Jau pagājušā gadā Valda, mācoties vidusskolas 11. klasē, saņēma „Senior High Scholarship Cup", būdama izcilākā starp apm. 400 skolēniem. Šogad, Krestona vidusskolu beidzot, viņa būs pirmā audzēkne, kas 5 mācību priekšmetos 3 gadu laikā ieguvusi visaugstākās atzīmes, kāda parādība nav bijusi skolas 40 darbības gados. Sakarā ar to, ka Valdai visas mācību atzīmes līdz šim bijušas vērtētas uz „A", viņa saņēmusi vēsti no skolas vadības, ka šinī gadā no apm. 1400 vidusskolu beigušajiem viņa atzīta par izcilāko un tai piešķirta 200 dol. liela speciālā stipendija (Special Grant no Walter Winchester Fund). Valda varējusi pretendēt uz šī paša fonda 400 dol. lielo stipendiju, bet viņa no tās atteikusies par labu kādas mazturīgas amerikāņu ģimenes meitenei. Saņemtā naudas balva, resp., stipendija, neierobežojot saņemt vēl citas.

Valda Kalniņa dzimusi 1947. g. 17. aprīlī Vācijā un 3 gadu vecumā kopīgi ar vecākiem iecelojusi Sav. Valstīs. 1958. gadā ļoti sekmīgi beigusi latviešu skolu un pāšreiz darbojas savas skolas Latīņu klubā, studentu pārvaldes organizācijā, goda studentu biedrībā, Skrundas gaidu vienībā un dzied Grand Rapidu latviešu sieviešu korī. Blakus pienākumiem skolā un organizācijās Valda strādā pilsētas bibliotēkā vismaz 18 stundas nedēļā, tā ka izklaidēšanās priekiem iznāk pavisam maz laika, arī miega stundas esot stingri normētas. Šī gada rudenī viņa paredzējusi uzsākt studijas jaunajā Grand Valley St. College medicīnas nozarē. Valdas vecāki Pēteris un Austra Kalniņi nāk no Doles pagasta.

V. Z.

A. Upelnieka gleznu skate Ņujorkā

Ņujorkas latviešus šajā sezonā iepriecinājis neparasti lielais gleznu izstāžu skaits. Redzējām prof. Annusa. Gaiļa, Vidzirkstes. Černoka, Kellija darbu klāstus, Filadelfijas grupu, jauno mākslinieku skati ALJAs dienās, Milta studijas audzēkņus. Šo virkni turpina Arturs Upelnieks. 22. martā atklātajā izstādē Ligoa Dunkanes galerijā rādījām 31 darbu. Upelniekam ir telcama kolorīta izjūta, un viņš vienlīdz veiksmīgi prot rīkoties kā ar spilgtiem, tā ar mierīgiem un tumšiem toņiem. Tāpat dažādība vērojama krāsu uzlikuma veidā: daļai gleznu gluds un līdzens klājums, citām viļņaini un cpēcīgi otas triepieni. Šie kontrasti vēl vairāk izceļas gleznu novietojumā. Pelēkam zvejniekciemam blakus rudens krāsu pielijuši koki, dūmakaini jūras skati mijas ar spilgtos triepienos tvertām tirgus ainām. Zvejnieku cikla darbi gleznoti patumšos toņos ar pāris gaišiem akcentiem, vairākās gleznās atkārtojas zvejnieces tēls, kuŗa balts un sarkans spilgti izceļas pret tumšo fonu. Upelnieks iemīļojis impresionistisko gleznošanas veidu, dažas žanra gleznas sauc atmiņā franču meistarus, agrīnā pavasara ainavas tiek atcerēties mūsu vecmeistara Purvīša kūstošos sniegus.

Upelnieka darbiem labs noiets kā latviešu, tā amerikāņu vidū: netrūka pircēju jau pirmajā izstādes dienā.

Dz. K.

Pa skuju taku

25. martā pēc īsām un grūtām ciešanām 78 gadu vecumā miris Amilda Aistrauta, dzim. Kārkliņa, tālbraucēju kapteiņa K. Aistrauta dzīvesbiedre. Dzimusi Vānes skolā, skolotāja ģimenē. Pēc Tukuma proģimnazijas absolvēšanas sagatavojas praktiskai dzīvei, bet 1910. gadā Odesā slēdz mūža draudzību, kopīgi ar kapteini izbraukājot pasaules ūdeņus — no Baltijas jūras līdz tālajiem austrumiem. 1919. gadā pārrodas dzimtenē, audzinot pirmās atvases — meitu Austru un dēlu Aleksandru. Viņa ir rūpīga ģimenes pavarda sargātāja un neatvietojams atbalsts jaunajai dzīvei brīvajā Latvijā, kas sacero vēl ar dīvām atvasēm.

1944. gada rudenī baigie notikumi dzimtenē izšķir ģimeni un Aistrautu māmuļa ar bērniem dodas svešumā, nonākot uz pastāvīgu dzīvi Ročesterā, N. Y.

Dzimtenī tuvu turēdama skatam, viņa biežī svešumā meklē vietu, kas kaut ko atgādinātu no pašu zemes: ilgas pēc dzimtenes un apvienotas ģimenes dzīves viņu tirdī tikpat asi kā visus trīsdiniekus. Tādēļ laimīgākais brīdis viņas dzīvē svešumā atnāk 1959. gada rudenī, kad no dzimtenes, pēc 15 gadu nošķirtības, pie savas ģimenes un mazbērniem ierodas kapteinis Aistrauts.

Aistrautu māmuļa visu savu dzīvi bija piepildījusi ar kvēlu mātes un ģimenes mīlestību, lēnprātību, sadraudzību un visu dzīves asumu brīnišķu izlīdzināšanu.

Ērtajā R. J. Miļlera bēru telpā pietrūka vietas ziediem un vainagiem. Šķita, dziļa vasara bija apņēmusi aizgājušo māmuļu, kuras mūža devumam savai ģimenei un līdzcilvēkiem māc. T. Zīrāks veltīja sirsnīgus vārdus. Pēdējos sveicienus nesa H. Mālmanis (Krusta draudzes valdes, V. Līdere (dāmu komitejas) un A. Karlsons (Daugavas Vanagiem).

Aizgājēju viņas pēdējā ceļā uz skaistajiem Mt. Hope kapiem izvadīja ļoti kupls bērnieku pulks. Agrīnā pavasara saulē uz kapa kopas mirdzēja daudz ziedu kādam mūžam, kas sācies un beidzies mīlestībā.

Aistrauta māmuļai šīni saulē paliek vīrs, bērni, mazbērni, māsas, vedekla, znoti un jo kupls pārējo radinieku pulks.

DETROITA

Prof. Jāņa Mediņa un Ludmilas Sepes - Ešas (sopr.) koncerts notiks piektdien, 3. aprīlī, plkst. 8 vakarā, Internacionālā institūta zālē, 111 E. Kirby. Ieejas maksa — $ 2.50 no personas; studentiem — $ 1.50.

Prof. Lūdolfa Liberta atstāto darbu ceļojošo izstādi DVAD sarīkojumā bija iekārtojis un atklāja doc. Francis Bange. Tā bija labi apmeklēta un divi darbi — Bērzi straumalā un Venecija — pārdoti. Pirmo ieguva B. Visockis un otru — A. Mednis. Ar interesi apmeklētāji noskatījās arī skaņu - krāsu filmu par Liberta dzīvi un darbu.

Svētdien, 19. aprīlī, plkst. 2 p. p. (pēc dievkalpojuma) LAD sarīkojumā literārūras kritiķa Jāņa Rūdziņa (no Zviedrijas) referāts Trimdas un dzimtenes sakaru problēmas.

Jau četrus gadus DV apv. Minesotā izsniegusi stipendijas latviešu jauniešiem — augstāk o mācības iestāžu audzēkņiem. Uzņēmumā apv. priekšnieks N. Rasiņš (vidū) ar šī gada stipendiātiem Pauli Kundziņu un Daci Klāsēnu. Foto: A. Zaķis.

PELNĪTA ATZINĪBA LATVIEŠU MĀKSLINIEKIEM FILADELFIJĀ

„Re', kur gleznotājs Treibergs! Nudien Treibergs. Kas to būtu domājis?" tā pagājušās nedēļas nogalē kā priekā, kā izbrīnā izsaucās ne viens vien šejienes latviešu saimes loceklis, pamanīdams televizijas raidlugā pazīstamā mākslinieka seju un augumu. Kā tad, Sestdien, 28. martā, Filadelfijas televīzijas raidāmstacijas mākslas daļā sniedza nelielu apskatu par stikla gleznieciību, parādot cita starpā gleznotāju Arnoldu Treibergu, nobeidzot varaviksnu zaigās caurstrāvotu loga posmu stikla gleznotavā— Villeta studijā. Gadījies, ka Treiberga uzņemšana televīzijā iekritusi tieši tai brīdī, kad mākslinieks nobeidzis priekš gada sākto lielu apmēru logu gleznojumu Ņujorkas Sv. Jāņa anglikāņu baznīcai. Vairākos gleznojumos te rādītas angļu svētā Albanija dzīves ainas. Par logu apmēriem liecina jau tas vien, ka romiešu centuriona Albānija tēls pilnā augumā sniedzas trijstāvu mājas augstumā, bet rožu loga aplis nav mazāks par Nacionālās operas grozāmo skatuvi... Ņujorkas tautiešiem šajās dienās būs iespējams pārliecināties par mūsu mākslinieka veikumu. Treiberga gleznojumus arī nezinātājs viegli var atrast, jāsameklē tikai auseklīšu dimantiņi rotājumos un gleznās. Ievērojot, ka televīzijas raidījums pieder pie dārgākajiem un grūtākajiem ziņu pārnešanas veidiem, latviešu mākslinieka Arnoldam Treibergam ar to parādīta īpaša atzinība un ievērība, par ko katram tautietim sirds priecājas.

Dienu vēlāk, 29. martā, Lieldienu izdevumā Filadelfijas lielā avīze „The Sunday Bulletin" atnesa otru prieka pilnu pārsteigumu. „Tie taču Linauta logi! Nu, ka Linauta!" lasa un jūsmina latviešu mākslas cienītāji divās lapas pusēs ietvertu reportāžu par Yeoman luterāņu baznīcas jauno iekārtu un logu rotājumiem.

Izrādās, ka šīs baznīcas mācītājs atzinis, ka labākos un izskatīgākos logu rotājumus spētu sniegt neviens cits, kā Leonids Linauts. Par pirmajiem gleznojumiem draudze bijusi tā sajūsminmāta, ka tūdaļ parakstīts jauns līgums par 5 jauniem logiem. Nu kārta bēdāties pašam mācītājam, ka jaunajai baznīcai, kas izmaksājot 150 000 dolaru, pietrūkšot līdzekļu, un jaukos logu gleznojumus nāktos ieskaitīt „luksā". Bet draudzei krāšņie logi tā patīk, ka nav jābaidās; ka naudas pietrūktu.

Reportāžu illustrē 6 attēli, kur trijos parādīti Linauta gleznotie logi, bet otros trijos pati baznīca un mācītājs ar piederīgiem. Krāsās iespiesti divi gleznojumi: „Mūsu Tēvs debesīs" un „Mūsu dienišķo maizi dod mums šodien", bet pelēkā attēlā Kristus augšāmcelšanās."

Tik plaša ievērība latviešu mākslinieciem šejienes presē nāk pirmo reizi, tāpēc Leonida Linauta daudzināšana atzīstama par krietni lielu notikumu latviešu mākslas dzīvē.

Lai šī atzinība pašiem māksliniekiem Arnoldam Treibergam un Leonidam Linautam dotu jaunu sparu un spēku vēl lielākiem un jaukākiem sniegumiem un jaunajiem — pamudinājumu un ierosmi.

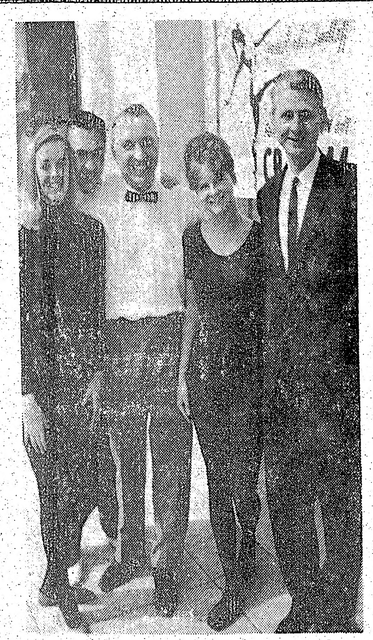

Pēc vairāk nekā 15 gadu sekmīga darba baleta laukā Argentīnā uz Kalifforniju nesen pārcēlusies baletmeistara Jāņa Ērgļa - Smaļcova ģimene. Ērglis Holivudas tuvumā nesen atvēris savu baleta studiju. Uzņēmumā no kreisās studijas audzēkne Dagnija Caune, Juris Ērglis, studijas vadītājs J. Ērglis - Smaļcovs. Inese Demtere un cieminš rakstnieks Anš. Eglītis.

BASKETBOLS UN VOLEJBOLS ASV

ASV latviešu meistarsacīkstes basketbolā un volejbolā rit pilnā spēkā un pamazām sāk noskaidroties vienības, kas piedalīsies finālspēlēs. Pēdējās sacīkstēs Čikāgā virlešu volejbolā ASV latviešu meistarvienībai — Čikāgas LBSK bija nopietni jācīnās, lai uzvarētu Milvoku Auseklī. Rezultāts bija 15:13, 9:15, 14:16, 15:6 un 15:7. LBSK spēlēja M. Purkalītis, J. Strazdiņš, K. Ezeriņš, I. Dumpis, A. Ilme, V. Tums, I. Freimanis un B. Rāva. Auseklim spēlēja V. Vecītis, J. Gozītis, G. Rozenbergs, A. Stārķis, V. Čakāns, G. Baltābols, E. Oliņš, E. Venta.

Sieviešu volejbolā čikāgietes bez īpašas piepūles uzvarēja milvokietes ar 15:6, 15:1 un 15:13. Čikāgas vienībā spēlēja V. Ozola, I. Pleška, D. Paukšēna, M. Gaiķe, B. Ezeriņa, V. Licīte, V. Rāva, I. Loļāna, V. Adamkoviča. Auseklī spēlēja M. Zinģe, A. Ezeriņa, M. Holandere, I. Bērziņa, R. Bērziņa, R. Kupse, R. Ezeriņa, S. Graudiņa, A. Grozgale.

Virlešu basketbolā Auseklis uzvarēja Čikāgas DV ar 103:71 (45:25). Auseklī spēlēja G. Baltābols — 10, V. Čakāns — 14, I. Zaļlapa — 20, Jānis Kīns — 31, Juris Kīns — 7, E. Venta — 10. Čikāgai spēlēja M. Purkalītis — 19, J. Bērziņš — 22, P. Laube — 4, K. Strauja — 20, M. Vilemsons — 2, J. Šalka — 4.

RAKSTI JAUNATNEI

IMS

Gada abonements resp. 6 burtnīcas tikai $4.- Pieprasiet paraugnumurus. Naudu un pasūtinājumus adresēt:
M Ē S saimniecības daļai,
E. Šteinbachs,
2308 DRUMMOND RD.,
Niagara Falls, Ontario.

NJUJORKA

Lieldienu laikā Ņujorkā bija 10 luterāņu dievkalpojumi, kas pulcināja krietnu skaitu draudzes locekļu un viņu viesus, kuŗi Lieldienu laikā Ņujorkā bija iebraukuši no citām AS valstīm vai no Kanadas. Kopīgais šo dievkalpojumu apmeklētāju skaits bija pāri par 2000, kaut gan skaitlis liekas liels, dievkalpojumus šinī laikā apmeklējuši tikai mazliet vairāk par pusi no visiem Ņujorkas draudzes locekļiem, pie kam daži šinī laikā dievnamā bijuši vairākas reizes. Ņujorkas draudzes locekļu skaits ir ap 3500.

Lieldienu dievkalpojumus ievadīja Zaļajā Ceturtdienā ar garīgu koncertu Beišoras baznīcā Longailendā. Lielajā Piektdienā bija liels dievgaldnieku skaits Bruklinā, Bronksā un Friportā. Lieldienu rītā Friportā, Beišorā un it sevišķi Bronksā baznīcas bija pārpildītas. Bija pēcpusdienas dievkalpojumi arī Bruklinā un Portvašingtonā. Bez trim Ņujorkas mācītājiem Lielās Piektdienas dievkalpojumos piedalījās teoloģijas students J. Cālītis Bronksā un māc. A. Anševics Bruklinā.

Ik gadus Ņujorkā Piektajā avenijā notiek Lieldienu parāde pēc rīta dievkalpojumiem amerikāņu baznīcās. Tad dāmās rāda savas jaunās cepures un tērpus, redz arī jaunās bērnu modes un kungu uzvalku jaunos griezumus. Šogad laika apstākļi bija gadījušies labāki kā dažu citu gadu, un Lieldienu parādes dalībnieku skaits bija kuplāks. Arī dāmu cepures ar katru gadu pieaug apmēros gan platumā, gan augstumā. Lielās Teksasas kovboju cepures likās tikai mazs sīkumiņš, salīdzinot ar parādē redzētajām.

Parastajai melnai un baltai krāsai pa vidu redzēja arī daudzas spilgtas krāsas dažādos toņos. Likās, ka kāds mākslinieks būtu bagātīgi šķaidījies ar košām krāsām. Piektā avenija pie Rokfellera laukuma bija tā pārpildīta cilvēkiem, ka grūti bija kustēties, nemaz jau nevērojot to, ka tā citai satiksmei bija slēgta. Bet tās ir Ņujorkas Lieldienas ar jaunajām pavasara modēm, pie kā ņujorkieši pieraduši kā pie tveicīgas vasaras dienas.

Augusts Grīnšteins miris Lielajā Piektdienā, 27. martā Bruklinā 87 gadu vecumā. Bija namīpašnieks Bruklinā, daudz ziedojis baznīcas un draudzes darbam. Māc. R. Zariņa vadītais svētbrīdis notika pirmdien, 30. martā. Betlēmes baznīcā Bruklinā. A. Grīnšteins apglabāts 31. martā.

Stottu divu paaudžu koncerts notiks svētdien, 19. aprīlī, plkst. 5,30 p. p. Taunhallē. Šī gada aprīlī Viktors Stotts atskatās uz 65 mūža gadiem. Programmā tāpēc paredzētas arī ārijas, ar kuŗām viņš sāka savu operas karjēru. Ir arī dziesmas no Stotta Latvija jauno autoru darbu pirmatskaņojumiem, kas vēl saglabājušies rokrakstā. Programmu papildina otrās paaudzes pārstāve Velta Stotte, kā arī abu mākslinieku dueti.

Biletes rezervējamas pie Magdas Stott, 490 West End Ave., New York 24. N. Y., tālr. TR 3-4230

Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes Longailendas rajona dievkalpojumu 12. aprīlī kuplināsBronksas draudzes koŗis ar Hendeļa Alleluja un citām dziesmām.

Masiere L. Elviņa no Bruklinas pārcēlusies uz dzīvi Bronksā, 2357 Prospect Ave., tālr. FO 7-2360.

L.

MINEAPOLE

DV apvienības Minesotā rīkotais Eiropas viesu operdziedones L. Sepes - Ešes un prof. J. Mediņa koncerts Mineapolē sasniedza rekordskaitli — 300 apmeklētāju. Koncertantus rīkotāju vārdā apsveica valdes pārstāvis A. Eglītis. Netrūka ziedu un aplausu.

Latviešu leģiona atceres dievkalpojumā māc. P. Langins cildināja latviešu karavīrū varoņgaru un pieminēja krītušos cīnītājus. Pie karogiem goda sardzē stāvēja bijušie cīnītāji, vanadzes, galdas un skauti. Dziedāja dubultkvartets Līga I. Slokas vadībā. Pēc dievkalpojuma DV apvienības pārstāvji, N. Baltgalvis un J. Polleitis nolika ziedus uz Dvīņu pilsētās mirušo bijušo leģionāru kapu kopiņām.

Pēc pārciestās smagās operācijas vēl arvien slimnīcā atrodas DV apvienības Minesotā priekšnieks N. Rasiņš.

Minesotas universitātes maksīas paidagoģijas studentes Marijas Skutānes darbu izstāde skatāma līdz 10. aprīlim Coffman Memorial Union Fine Arts galerijā. Tā atvērta no plkst. 8 rītā līdz 10 vakarā un svētdienā no plkst. 10 rītā līdz 10 vakarā. Izstādē 30 darbu. Šī ir jau viņas trešā patstāvīgā izstāde.

Marija Skutāne tēvu - leģionāru zaudējusi pēdējā karā. Kaut gan līdzekļi studijām jānopelna galvenokārt pašai, viņa ir arī aktīva vanadze un lōčekle Latviešu studentu klubā. Par latviško stāju un sekmēm studijās Marija Skutāne pagājušā gadā saņēma DV apv. Minesotā stipendiju.

DV Minesotas teātris viesosies 4. aprīlī Šufolsā, Dienviddakotā ar M. Ziverta lugu „Kā zaglis naktī". Režisors A. Valdmanis, dekorātors J. Skujiņš. Tēlotāji: A. Valdmanis, J. Vessey - Miķelsons, L. Raestas, Z. Bulate un R. Grudulis.

(ee)

VAIRĀK BAZNĪCAS

AURORA, ILL.

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

CIKĀGA

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kīrsons, tel. FI 3-2420.

5. aprīlī pl. 10 bērnu dievkalpojums un svētdienas skola, pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu; draudzes darbinieku ievešana amatā. Māc. A. Rautenšilds. Pēc dievkalpojuma apakš, zālē mag. phil. A. Kalniņa referāts „Uzvārdu rakstība un lietāšana."

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien., plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Lēventāls.

19. aprīlī skautu un gaidu Sv. Juŗa dienas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Latviešu skola. Pēc dievkalpojuma liter. kritiķa Jāņa Rudziša referāts.

3. maijā Debesbraukšanas dienas dievkalpojums. Dievgalds. Jauniešu iesvēte. Māc. J. Sīpols un V. Lēventāls.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudzo, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6-1191.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā

Santa - Rosā, Betlemes draudzes namā, Tupper ielā 733

KLIVLENDA

Klivlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSAJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW — 8 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāža; kopīgā cena $ 13.500,00, iemaksa $ 2000,00. Atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligāciju.

O'CONNOR Dr. - DONLANDS — 6 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $ 13.500,00.

BATHURST - LAWRENCE — atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs, ūdens - eļļas apkure. Privāts iebraucamais ceļš un garāža, pagrabā izbūvēta atpūtas telpa. Kopīgā cena $ 14.500,00, iemaksa $ 2.500,00. Atlikums uz 1 atkl. 10 g. obligāciju.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

Latviešu hutenēnijs

SO NOPIETNO APCERI AR VIENU ĢEKIGU BILDI ILLUSTREJIS VISVECĀKAIS JAUNIETIS — DADZIS.

Latvieši ir lieli latviskotāji. — Mēs pārdēvējām telefonu par tālruni un sabveju par pazerai . . . un tad turpinām tos saukt par telefonu un sabveju.

Pēdējos gados visās Rietumu pasaules malās daudzina vienu jaunu vārdu, ko angliski rakstot „Hootenanny". Tas nav angliskas izcelsmes vārds, un to velti meklēt agrāku gadagājumu vārdnīcās, bet tas ir pazīstams vismaz katram, kam mīļas dziesmas un asprātīgi joki.

Daugavas Vanagu dienu ietvaros mūsu jaunatnes apvienība rīko latviešu hutenēniju. Šī sarīkojuma telpu īres izdevumus sedz DV organizācija, un tā atlikumu izlietos spēļīgu jauniešu atbalstīšanai, lai tie varētu apmeklēt jaunatnes vadītāju kursus, kas vēl šogad notiks ASV.

„Bet kādēļ šo sarīkojumu nenodēvēja atkal kādā latviskā jaunvārdā — mēs taču kādreiz pat biksēm izgudrojām jaunu nosaukumiņu?" — es ļoti autoritātā toni jautāju Jaunatnes apvienības prezidentam Jānim Ķeniņam. Viņš smaidīja.

Viņš smaidīja ļoti ieciešīgi un tad paskaidroja: „Vispirms, mēs jau vārdu „hootenanny" latviskojām par hutenēniju; otrkārt, mūsu vidē nav tāda lietpratēja, ka hutenēnija jēdzienu varētu izteikt jaunā, vēl nekad nedzirdētā vārdā, un, treškārt, ar interesi gaidām, kā tagad izturēsies tie latviešu valodas kopēji, kas tālruni joprojām dēvē par telefonu.

„Un kas ir hutenēnija jēdziens?" es atkal jauniešu prezidentam pametu vienu jautājuma ābķīti.

Viņš joprojām smaidīja: „Hutenēnijs izpaužas smaidos, smieklos, dziedāšanā, spēlēšanā, dejošanā, un tajā piedalās ir izpildītāji, ir publika."

Sādas izdarības man rādījās līkamas. Turpmākās pārrunās noskaidrojās, ka latviešu hutenēnijs notiks piektdien, 17. aprīlī, Ungāru namā, 245 College St., un sāksies plkst. 19,30 vakarā. Tajā uzstāsies Toronto trubadūri, Hamiltonas meiteņu kvintets, Mārtiņš Smits, Jānis Baltais, Ivars Lidums un citi gan agrāk dzirdēti, gan vēl nedzirdēti skaņu un tēlojumu mākslinieki. Programmas apjoms ļoti plašs — no tautas dziesmām līdz modernām melodijām ar latviskiem tekstiem. Katrā ziņā, šajā sarīkojumā varēsim iepazīties ar mūsu jaunās paaudzes dziedātājiem un humoristiem.

Bet tiem, kas let tikai tur, kur var nīkt pie alus pudelēm piekrauta galda, jāpaziņo bēdīga vēsts: jauniešu sarīkojumā alkoholisku dzērienu pārdošana un lietošana nenotiks — viņi prot priecāties bez pļāpūdens palīdzības.

Latviešu hutenēnija ieejas maksa: studentiem un skolēniem — $ 1,- pārējiem $ 1.50. Biļetes iepriekšpārdošanā atrodas Toronto, pie Jāņa Ķeniņa — 13 Albemarle Ave., tālr.: HO 6-3202; Edītes Markevicas — 53 Loyalist Rd., tālr. BE 3-6387; Hamiltonā pie Arnolda Smilnieka — 14 Glendale Ave., N.; Londonā pie Ārijas Albertiņas — 378 Hill St. Ieejas kartes varēs iegādāties arī sarīkojuma vakarā pie kases.

Uz redzēšanos 17. aprīlī — latviešu hutenēnijā! — S -

Dr. Velta Cernavska.

Dažas pārdomas par cilvēka personību

Lasot kādu grāmatu par Albertu Šveicera dzīvi un darbu, pārdomas izraisīja šī visā pasaulē pazīstamā ārsta savas dzīves raksturojums: „Es esmu Lambarēnas cietumnieks".

Kādēļ gan Albertam Šveiceram vajadzēja justies kā cietumniekam, kad viņam būtu atvērtas daudzas durvis dažādās zemēs, jo tik universāla ir godbijība un cieņa pret šo ārstu un viņa darbu Afrikā, izveidojot Lambarēnas slimnīcu un tur strādājot. Lambarēna ir kā svētceļojuma mērķis, kur dodas slimību nomāktais melnais cilvēks, ilgojoties atgūt savu veselību.

Alberts Šveicers sava mūža pirmajā pusē bija Vācijā labi pazīstams teologs un profesors kādā no Vācijas vecajām universitātēm. Jau pusmūžā viņš iesāka medicīnas studijas, lai, tās beidzis, dotos uz Āfriku un kalpotu melnajam cilvēkam viņa ciešanu un sāpju atvieglošanā, kā arī mazinātu māņticības un maģikas ietekmi uz melno cilvēku dzīvi.

Albertam Šveiceram, vienam no mūsu laikmeta cēlākajiem ārstiem, atvērtas būtu daudzas durvis, lai kur viņš ietu, bet viņš paliek Lambarēnā, tālā Āfrikas meža stūrī kā turienes cietumnieks. Bet ar šo apgalvojumu viņš jau arī pasaka, ka viņš nevēlas citādu dzīvi un darbu.

Rodas jautājums: vai savā veidā cietumnieki neesam mēs, visi cilvēki, savā dzīvē, lai kāds būtu mūsu darbs, mūsu personība, mūsu dzīves vieta?

Nav jālūkojas uz pasauli caur eizrestotu logu, lai cilvēks justos kā cietumnieks. Katrs mēs izveidojam valni ap mums, caur kuru reti tikai ielaižam kādu cieminu, vai mēģinām paši noārdīt, vai iziet ārpus šī valņa.

Dažkārt mēs vainojam dzīves apstākļus, kāpēc mūsu dzīve ir tāda, kāda tā ir, tomēr, bieži vien, mēs atsakāmies saredzēt, ka vainas pamatā ir mūsu pašu jūtas, atziņas, dz ves ziņa, kas personības cietumnieki, tomēr tajā pašā laikā kā slīcēji tver aiz mies pie kaut ra salmiņa, lai glabātu savu pasauli — kādu to redzam, kādu to esam iemīļojuši, iecerējuši. Tāpat mēs nevēlamies šķirties no lietām, ar kurām mūs saista atmiņas, jūtas: it kā tās pazaudējot, mēs pazaudētu daļu no mūsu personības cietokšņa.

Alberts Šveicers atstāsta gadījumu, cik nelaimīgs viņš juties, kad, atgriezies reiz tēva mājās, viņš atklājis, ka viņa vecais, nodilušais mētelis atdāvināts kādam ubagam. Viņš esot izsaucies, kādēļ gan viņa jaunais mētelis nav atdots, nevis vecais, jo ar veco mēteli viņam saistījās atmiņas, tas it kā reprezentēja daļu viņa dzīves.

Bieži vien mēs paši to neapzināmies, ka esam savas paša personības, savas dzīves ziņas ievākotāji cietumnieki. Mēs sūdzamies par savu dzīvi, reizēm vainojam pat citus, bet nesaskatām, ka valnis, ko esam uzcēluši sev apkārt, ir mūsu pašu darināts. Ja arī tā būtu cilvēka dzīves daļa, apzinīgi un neapzinīgi veidot dažādus lokus un apļus pašiem ap sevi un savu dvēseles dzīvi, atmiņošimies tomēr Kristus evaņģelija vārdus, kas aicina mīlēt savu tuvāko kā sevi pašu, lai mūsu dzīvē mēs vairāk spētu dot nekā nemt, prasīt un sagaidīt no citiem.

Visu marku krājēju nodaļai domātos rakstus lūgums sūtīt šīs nodaļas red. M. Ziedmanim, 161 Olive Ave., Willowdale, Ont. Tālr. BA 1-7760.

„PHILATEC PARIS 1964"

Starptautiska izstāde Parīmē notiks 1964. g. no 5. līdz 21. jūnijam. Izstādes galvenās nodaļas aptvers: starptautisku izstādi, pasta un telefona sakarus, filatelisku tirgu, filatelijas presi, marku izvērtēšanu un mākslu marku izveidojumā. No 2500 ieguldījumiem 400 paredzēti jauniešiem. Informācijai: Bernard Davis, 2041, N. Broad St., Philadelphia 22, Pa., U.S.A.

LFA jaunatnes nozarei Parīzes izstādē atvēlēti 3 ielogi ar 12 lapām katrā. Var piedalīties jauni krājēji līdz 15 gadiem (uz 1964. g. 31. dec.).

MARKAS SEKSPĪRA 400 GADU DZIMŠANAS DIENAS ATCEREI

Līdz ar Anglijas pasta marku izdevumu un 2 līdzpastā vēstulēm Sekspīra 400 g. dzimšanas dienas atcerei, pēc valdības aģenturas ziņām, arī 12 agrākās britu territorijas atzīmēs šo gadījumu ar sevišķu marku izdošanu: Antigua — 12 centi, Bahamas — 6 pensi, Bechuanaland — 12½ c., Britu Virginu Salas — 10 c., Cayman Salas — 6 p., Dominika — 15 c., Foklandes Salas — 6 p., Gambija — 6 p., Gibraltāra — 7 p., Monserat — 12 c., St. Lucia — 10 c. un Turks Salas — 8 p.

Sīkākas ziņas par marku zīmējumiem vēl trūkst. Mūsu krājējus sevišķi var interesēt Gambijas izdotās markas. Gambija sāka savus marku izdevumus, pārspiežot „Self Government 1963" uz 4 markām: 1 p., 3 p., 1 šil. un 1 šil. un 3 p. vērtībā 13 marku serijā ar putnu attēliem un neiztrūkstošu ķēniņienes portreta attēlu augšējā labajā stūrī.

BRĪDINĀJUMS MARKU KRĀJĒJIEM FLORIDĀ

Ļoti daudzi filatelisti, dodoties uz ilgāku laiku uz saulaino Floridu, ņem līdzi arī savus marku krājumus. Lielākā piesardzība šeit jāievēro ar nelietotām markām, jo Floridas mitrā gaisā tās līp kopā.

Linn's Weekly sniedz dažus norādījumus marku pasargāšanai. Nedrīkst markas novietot tādā vietā, kur nebūtu normāla gaisa cirkulācija, ja nav sperti piesardzības soļi. Vaskots papīrs nedod nodrošinājumu pret mitrumu, bet var padarīt marku elpainu. Var lietot celofāna ietvarus. Plāna kārtiņa talkuma pulvera līmes pusē ieteicama. Talkums jālieto tad, kad līme vēl sausa. Starp vairākām ķīmikālijām ieteic „silica gel", kas, novietotas trauciņā, skapī uzsūc mitrumu. Tāpat ieteic ievietot skapī lampu, kas patērē tikai 25 wattu. Tā nodrošina pret pārlieku mitrumu un pelējumu. Katrā gadījumā jālieto marku standziņas. Arī aizbāžamā marku g matā starp markām un grāmatā ieteicams ievietot celofāna strēmelītes.

JĀNIS KLĪDZĒJS

(Pārnesums no 3. lpp.)

arī dzimtenes ezeru zilumu. Dzirdot šejienes dziesmiņu, viņa sirdī skan Lubāna, pļavu klānos dzirdētās dziesmas. Un kad viņam amerikāņu viesībās kāds jautā, kas bijis tas skaistākais un vērtīgākais, ko viņš no savām tēva mājām vēl tagad nevar aizmirst, tad Viktora gara acu priekšā sadrūzmējas neskaitāmas ainas no tēva sētas un dzīves, ka visu šo skaistumu, kas tik bezgalā tuvs, svešiniekami nemaz nevar pateikt. Viņš apmulst šinī skaistumā un saka: „Tur . . . jā, tur bija smilšains kalns, kurā labi auga kartupeļi. Ai, kas par kartupeļiem! Un lejāk ziedēja lini, zili ziedēja viss lauks!" Protams, amerikāņos, kas visu vērtē ar „dolaru oleķti", tas izklausās kā joks, jo viņi nesaprot, ka ar „mēnešalgām neniecināms nevar nopirkt no tā, kā ir sāls."

Viktors, skaidri saredzēdams, ka arī lielā politikā izšķirīgas ir materiālās intereses, ka to dēļ tiek pārdotas un pazudinātas valstis un tautas, amerikāņu pārdomām, ka visu nevar naudā aplēkināt, nāk ar jautājumu: Cik maksā cilvēks šodien un vai brīvībā dzīvojošie spētu par dolariem izpirkt tos, kas mirst komūnistu vergu nometnēs? Amerikāņi to uztver kā reālu ierosinājumu un stājas pie biroja organizēšanas naudas savākšanai.

Vecās un jaunās paaudzes attieksmes, uzskati un centieni svešatnē iezīmīgi un pārliecinoši tēloti romānā Zilie kalni. Ar šo romānu rakstnieks it kā konstatē, kur mēs katrs stāvam; kur garīgi sakņojamies un kas ir visu mūsu kā tautas locekļu vienotājs. Romāna izskaņa rāda, ka visu mūsu kopējie ilgu zilie kalni ir — senču zeme Latvija un tas, ka „mēs ticam visu Latvijas kalnu brīvības dienai".

Viens no labākajiem trimdā sarakstītiem J. Klīdzēja stāstiem ir Džūna. Tas ir smalku izjūtu un acumirklīgu noskaņu stāsts, kas rāda mīlestības jūtu iekrāsotu draudzību, kuŗa varētu pārvērsties kvēlē, ja netiktu apvaldīta. Tā šķiroties paliek skaistas atmiņas par kopā vaditiem brīžiem un vēlēšanās satikties, „kaut arī tikai tāpēc, lai viņai pateiktu labdienu".

Savā pēdējā pirmsjubilejas romānā Sniegi Klīdzējs atkal tēlo sava dzimtā novada Latgales laudis. Tur ir dziļš skatījums Latgales garīgā sejā, Aglonas Dievmātes un zilo Latgales ezeru mirdzumā. Sniegs romānā pieminēts kādu 71 reizi, bet tas iasītāju silda.

Rakstnieks Jānis Klīdzējs, iecejojot ASV, vispirms dzīvoja Cikāgā, bet vēlāk pārcēlās uz Kaliforniju. Tagad viņš kopā ar savu dzīvesbiedri gleznotāju Emiliju Klīdzēju dzīvo Napas pilsētiņā, pašu iepirktā mājā, kāda kalna pakājē, no kurienes atveras plašs skats uz Napas ielejas vīna dārziem. Jānis Klīdzējs piedēr pie katoļu akadēmiskās organizācijas Dzintars saimes, darbojas Daugavas Vanagos, Latviešu biedrībā un Zinaīdas Lazdas piemiņas fondā.

Pēc trīsdesmit raženiem literārās darbības gadiem uz Jāni Klīdzēju varam attiecināt viņa pirmā romāna Jaunieši nobeiguma rindās:

„Andris steidzās kalnā. Jau simtreiz redzētā apkārtne šodien viņam likās citāda kā agrāk — jaunas gaismas pilna. Katrs solis uz kalna pusi Andri nesa augstāk un viņš redzēja arvien tālāk."

Teodors Sīlis.

Ella Andersone

Attapšanās

II

Kraujas dzīvoja Pārdaugavā, paši savā mājiņā. Māja bija maza, bet dārzs liels, daudziem augļu kokiem un dažādām puķēm. Kraujiene, kā kaimiņi viņu sauca, katram svešam viņu mājā ienācējam pie izdevības stāstīja, viņas dārzs ziedot no agra pavasara līdz vēlam rudenim, sākot ar krokusiem un beidzot ar Mārtiņa rozēm. Pēc pusdienām jaunie cēlās no galda un gāja dārzā. Pie galdiem, kuŗi pazuda zem ēdienu un dzērienu kalniem, palikās vecākā paaudze. Ivārs un Lija, rokās sakērušies, aizskrēja. Tālākā dārza stūŗi bija no ceriņiem veidota lapene. Tā bija viņu skrējiena mērķis. Aivars neskrēja. Tas nesaskanētu ar viņa sabiedriskiem uzskatiem. Sabiedrībā viņš vienmēr centās ievērot stilu un toni. Arī Laima nesteidzās, soļoja viņam blakus. Lika lēnus soļus, paceltu galvu, skatiem tālumus tverdama.

„Par ko jūs domājat?" Aivars jautāja. Tā klusēt nevarēja, bija ja kas jāsaka.

„Mums vakar slimnīcā ieveda ļoti slimu bērnu," Laima stāstīja, Aivarā neskatīdamās. „Mēģinu uzminēt, kā viņš tagad jūtas? Vecākiem vienīgais bērns. Galvas smadzeņu iekaisums."

Visu dienu Laima nebija runājusi tik daudz, kā tagad. Ivārs bija stāstījis, Lijas māsa beigusi Sarkanā Krusta māsu skolu, strādājot Jelgavā Sarkanā Krusta slimnīcā. Daudzas beidza māsu skolu un strādāja slimnīcās. Ar daudzām Sarkanā Krusta māsu skolu beigušajām Aivars bija pavadījis kopā jautrus vakarus, bet neviena par slimniekiem un slimnīcu jautrōs brīžos nebija runājusi.

„Stāv pie plaukstoša jasmīnu krūma, pati kā zieds," Aivars nodomāja, „bet runā par sāpēm un ciešanām. Savādniece, Izlieka."

Toreiz Aivars domāja „savādniece . . .". Tagad, pēc daudziem gadiem, turot sievas nāves sviedros izmirkušos pirkstus savā rokā, Aivars zināja, Laima nav izlikusies. Visu mūžu viņa valkājusi Sarkano Krustu pie sirds.

Un tomēr Laima Aivaram patika. Kaut domāja, izliekas, patika. Kad tik Ivārs aicināja, Aivars gāja līdzi pie Kraujām. Tā sākās pazīšanās un saiešanās, kopā ar Ivāru. Vēlāk Aivars pats zvanīja Laimai, satikās ar viņu bez citu starpniecības. Tomēr tāds liels bet bija starp abiem. Līdz šim Aivars bija pieradis: piezvana meitenei, tā tūliņ ar mieru nākt uz satikšanos. Laima tā nedarīja. Vēl kas. Aivars bija arī paradis pēc pāris reizēm glāstīt meiteni, to skūpstīt un teikt tai mīļus vārdus. Laima sevi pie dārza vārtiem glāstīt un skūpstīt neļāva. Bet Aivars bija paradis tīt katru meiteni ap pirkstu, bet lai to panāktu pie Laimas, vajadzēja kopā ar viņu pavadīt daudz laika. Pāris reizes tiekoties, uzvaru gūt nevarēja. Bija mēģinājis, bet Laima tikai paskatījusies Aivarā kā māte nerātnā bērnā. un Aivaram rokas kā bez balsta palikušas apiņu stīgas bija nosliģušas gar sāniem.

„Esi uzskrējis sēklim?" draugi, pazīdami Aivara straujo dabu, zobojās.

Jā. Aivars bija uzskrējis sēklim. Mīlestības sēklim. Viņam Laima ne tikai patika, viņš viņu mīlēja. Un ja gribēja Laimu paturēt, bija jāprecas. Viņi apprecējās.

Viss jauns, neizbaudīts, liekas vienreizējs, skaists. Tāda sākumā Aivaram likās laulības dzīve. Nebija grūti vakarus mājās nosēdēt. Bet — cilvēks pierod pie visa un pierastās lietas apnīk. Tā pamazām uzskati par laulības dzīvi mainījās arī Aivaram. Nāci mājā, kad gribi, vienmēr tevi sagaida sievas glāstošās rokas un jautājums, kāda bijusi diena darbā. Jā. Līdz ar ģimenes dzīves nodibināšanu Aivars bija sācis strādāt un ar tā paša ministra sekretāra, sava tēva, palīdzību ticis iekšā Jelgavas laikraksta redakcijā. Tur dzīve kūsāja. Tur strādāja daudz jaunu cilvēku, un, noklausoties viņu runās vien, arī tad juti dzīvi apkārt viļņojam. Mājās ne runās, ne dzīvē lielu pārmaiņu nebija. Un kad vēl piedevām jaunie Brastiņi sāka gaidīt ģimenes pieaugumu, ģimenes galvam — Aivaram mājas kļuva pavisam pretīgas. Laima jutās ļoti slikti. Gandrīz nekā neēda. Staigāja apkārt ieritušām acīm un plankumainu seju. Balss viņai vairs nebija dzidra, skanīga. Laimas balss tagad vienmēr izklausījās aizsmakusi. Vairāk kā agrākos laikos sieva tagad gaidīja Aivara glāsta, bet Aivaram vienmēr bijis fizisks pretīgums pret nelūtām lietām. Reti viņa roka cēlās glāstam. Arvien retāk viņš brīvo laiku pavadīja mājās. „Strādāja" redakcijā līdz vēlai naktij un stāstīja, tur jau darba vienmēr esot kalniem. Darba jau bija, tas tiesa, bet tur arī bija Bērziņu Lilita ar skanīgu balsi, zilām acīm un slaidām kājām.

Laima redzēja un juta pārmaiņas Aivarā, bet viņa nesūdzējās. Mierināja sevi domām, kad mājās būs bērns, Aivars atkal būs senais, mīļais zēns. Nelīdzēja Inas ierašanās. Aivaram mājas nepatika. Aizbildinājās, māja esot vienmēr pilna bērna raudām, bet viņam, lai nākošā dienā strādātu garīgu darbu, esot vajadzīgs atpūtai galīgs miers.

Un tad frontes pārrāvums. Degošā Jelgava. Visi skrēja pa galvu, pa kaklu. Cits uz rietumiem, cits austrumiem. Tikai laukā no elles svelmes! Redakcijas darbinieki, kas vēl bija atlikušies un tanī dienā darbā ieradušies, skrēja uz mājām pie ģimenēm, lai kopā bēgtu un no lielās nelaimes glābtos. Aivaram sieva un bērns prātā neienāca. Viss viņš bija nodarbināts tikai ar vienu domu: kā glābt tādu ievērojamu cilvēku, kā pašam sevi. Un viņam laimējās. Izgājis uz ielas, viņš palūdza vācu smagās mašīnas šoferi, un tā vienā elpas vilcienā aizrāva Aivaru līdz Rīgai. Tūliņ pie veciem Kraujām viņš negāja. Izstaigāja Rīgas laikraksta redakciju, pārgulēja tur pāris naktis. Tikai tad, kad vēders nerimās prasīt savu tiesu, bet Aivaram kabatā bija tikai dažī naudas gabali un par tiem pašiem nevarēja visā pilsētā nekā dabūt. Aivars atcerējās, viņa sievai Pārdaugavā dzīvo vecāki.

„Vai viņas tika no Jelgavas laukā?" Aivars minēja, kad labās rokas rādāmais pirksts spiedā Krauju durvju zvana pogu.

Durvis atvēra Laimas māte. Skatījās viņa znotā kā rēgā.

„No kurienes tu nākdams?" viņa jautāja. Balss neskanēja draudzīgi. Laimas mātei vecākās meitas vīrs nekad nebija paticis. Kaut meita nesūdzējās, bet mātes acs redzēja, bērns nav laimīgs. „Kur tu biji, kad Laima ar bērnu glābās?"

„Viņi dzīvi!" Aivars uzelpoja. Būtu pavisam nepatikami, ja Laima un Ina būtu palikušas Jelgavā.

„Netiku no redakcijas uz mājām. Pienākumi . . ." Aivars taisnojās.

Varbūt viņš vēl ko teiktu, bet blakus istabas durvīs parādījās Laima ar bērnu uz rokām.

„Māt!" viņa teica, „Laid viņu iekšā. Viņš ir Ināmes tēvs."

Sagriezies sāniski, Aivars paslīdēja gaŗām vēl arvien durvīs stāvošai sievas mātei.

„Kā tikāt ārā?" sievu apkampjot, prasīja Aivars.

Pavisam vienkāršiem vārdiem runājot kā par parastu lietu, Laima stāstīja. Atnākusi no Jelgavas līdz Rīgai kājām, bērnu stūmusi ratiņos. Aivars pārliecās ratiņiem. Tā bija vieglāki noslēpt kauna sarkumu sejā. Laima, sieviete, nedomāja glābjoties par sevi vien, viņš, vīrietis, glābās tikai pats, par citiem nedomādams.

Kā arī Aivaram tas nepatika, bet bēgļu gaitās uz Vāciju viņam bija jādodas kopā ar Kraujām. Laima no vecākiem vairs neatstājās. Viņa ar vīru bija mīla un laba, bet tomēr atturīga. Savos spriedumos un uzskatos par dzīvi viņa bija kļuvusi neredzēti patstāvīga. Vai to būtu izdarījusi bēgšana no degošās Jelgavas?

(Turpmāk vēl.)

LOTUS PUĶU
802 Bathurst ielā, p
tel.: LE 3-3884,
Sveiciet AR
KANADAS DAILAMATNI
SALONS
LOTU

Dr. GUNARS BALOD
CHIROPRACTOR
ar 30. martu uzsāk praksi Tor
18 FARNHAM AVE., TEL. WA
Pieņem ar iepriekšēju pieteikš

AUSTRA ŠM
DĀMU FRIZIERSALO
737 Bloor St., W., pie Grace, Toron

A. EGLITIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veika
Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9
no pl. 1 līdz 6 vakarā.
IZIRĒ TV par $ 8,- MĒNE
161A Roncesvalles Ave., Toronto,

VENUS PUĶ
Z
sak
vaja
Latviešu k
Ādas izstr
231 Roncesval
LE 4-4645; LE

GRĀMATAS SKOLĀ
M. Gaide — TĒVU VALODAS MĀCĪBA
Fr. Kurāts — LATVIJAS ĢEOGRAFIJA
V. Bērziņa - Baltiņa — LATVIEŠU VALO
MATIKA
Fr. Balodis — SENĀ LATVIJA
E. Klaustiņa — BĒRNU DĀRZS
A. Voitkus — TICĪBAS MĀCĪBA 5 kl.
A. Ozols — TICĪBAS MĀCĪBA 3 un 4. kl.
K. Valters — TICĪBAS MĀCĪBA 1.—5. kl
J Ezeriņš un J. Grīns — VALODIŅA
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI
DV GRĀMATNICA
123 Huron Street, Toronto

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀ
Aina Zemdega, BASĀM KĀJĀM, dzejoļi
Ed. Freimanis, DUMPJU DŪDAS, dzejoļ
V. Hermane, VISS NEIZGAIST, dzejoļi
A. Brastiņš, SLIŅĶIS, daudzkrāsu vēst. pa
Em. Brastiņš, MŪSU DIEVESTIBAS 1
VAJĀŠANA
O. Rituma, ABC — ES IZKRĀSOJU (Svē
Ed. Avots, LATV. VALODAS PRAKT. VIN
Notis — V. Dārziņš, Nr. 7/8 — 2 MAZĀS
ZINTIS, žurnāls angļu valodā Nr. 10 (86 lp

SAGATAVOŠANĀ
Prof. P. Zālīte — NICŠE UN VIŅA FILOZ
Prof. V. Maldonis — PORUKA RELIĢIJA
O. Rūsis, GONĒRS, jaunatnes romāns
G. Zariņš, MIELES, romāns (ilustr.)
ABECE ar daudzkrāsu bildēm

Iepriekš iemaksājot, 20 proc.
ALFR. KALNĀJA APG.
719 W. Willow St., Chicag

TAUTIEŠ
pirms nododat iespiešanai
iespiedumdarbus citur, sazi
LATVIJA - AMERIKĀ - S
Mēs iespiežam
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGU
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU V
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BILETES
PLAKĀTUS, DZIESMU L
VĒSTULU, VEIDLAPAS
GRĀMATAS, ŽURNĀ
Labs darbs. — Mērenas
PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODO
123 Huron St., Toronto 2
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

FIGHT CANCER
with a check-up and a cheque
Give Now!
CANADIAN CANCER SOCIETY
Ziedojumus sūtiet
Toronto UNIT
443Mount Pleasant
Rd. Toronto.

SI SAVUS IPAŠUMUS!

WRENCE — atsevišķs 6 is- galovs, ūdens - ejļas apkure. ceļš un garāža, pagrabā iz- Kopīgā cena $ 14.500,00, iemak- s uz 1 atkl. 10 g. obligāciju.

KIEM UZ 3 GADIEM UZ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

onibu

ve. Kaut arī justos kā savas pašas personības cietumnieki, tomēr tajā pašā laikā kā slīcēji tveramies pie katra salmiņa, lai saglabātu savu pasauli — kādu to redzam, kādu to esam iemīlojuši, iecerējuši. Tāpat mēs nevēlamies šķirties no lietām, ar kurām mūs saista atmiņas, jūtas: it kā tās pazaudējot, mēs pazaudētu daļu no mūsu personības cietokšņa.

Alberts Šveicers atstāsta gadījumu, cik nelaimīgs viņš juties, kad, atgriezies reiz tēva mājās, viņš atklājis, ka viņa vecais, nodilušais mētelis atdāvināts kādam ubagam. Viņš esot izsaucies, kādēļ gan viņa jaunais mētelis nav atdots, nevis vecais, jo ar veco mēteli viņam saistījās atmiņas, tas it kā reprezentēja daļu viņa dzīves.

Bieži vien mēs paši to neapzināmies, ka esam savas pašas personības, savas dzīves ziņas iežogoti cietumnieki. Mēs sūdzamies par savu dzīvi, reizēm varbūt pat citus, bet nesaskatām, ka valnis, ko esam uzcēluši sev apkārt, ir mūsu pašu darināts. Ja arī tā būtu cilvēka dzīves daļa, apzinīgi un neapzinīgi veidot dažādus lokus un apļus pašiem ap sevi un savu dvēseles dzīvi, atminēsimies tomēr Kristus evaņģelija vārdus, kas aicina mīlēt savu tuvāko kā sevi pašu, lai mūsu dzīvē mēs vairāk spētu dot nekā nemt, prasīt un sagaidīt no citiem.

KLĪDZĒJS

sava dzimtā novada Latgales ļaudis. Tur ir dzijš skatījums Latgales garīgā sejā, Aglonas Dievmātes un zilo Latgales ezeru mirdzumā. Sniegs romānā pieminēts kādu 71 reizi, bet tas nasītāju silda.

Rakstnieks Jānis Klīdzējs, iecelojot ASV, vispirms dzīvoja Čikāgā, bet vēlāk pārcēlās uz Kaliforniju. Tagad viņš kopā ar savu dzīvesbiedri gleznotāju Emiliju Klīdzēju dzīvo Napas pilsētiņā, pašu iepirktā mājā, kāda kalna pakājē, no kurienes atveras plašs skats uz Napas ielejas vīna dārziem. Jānis Klīdzējs pieder pie katoļu akadēmiskās organizācijas Dzintars saimes, darbojas Daugavas Vanagos, Latviešu biedrībā un Zinaīdas Lazdas piemiņas fondā.

Pēc trīsdesmit raženiem literārās darbības gadiem uz Jāni Klīdzēju varam attiecināt viņa pirmā romāna Jaunieši nobeiguma rindas:

„Andris steidzās kalnā. Jau simtreiz redzētā apkārtne šodien viņam likās citāda kā agrāk — jaunas gaismas pilna. Katrs solis uz kalna pusi Andri nesa augstāk un viņš redzēja arvien tālāk."

Teodors Sīlis.

FIGHT CANCER with a check-up and a cheque

Give Now!

CANADIAN CANCER SOCIETY

Ziedojumus sūtiet Toronto UNIT 443Mount Pleasant Rd. Toronto.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas.
tel.: LE 3-3884, Toronto.
Sveiciet AR ZIEDIEM:
KANADAS DAILAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
LOTUS

Dr. GUNARS BALODIS
CHIROPRACTOR
ar 30. martu uzsāk praksi Toronto.
13 FARNHAM AVE., TEL. WA 2-7847.
Pieņem ar iepriekšēju pieteikšanos.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ieriko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
© IZIRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ. ©
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

VENUS
PUĶU VEIKALS
© Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
© Latviešu keramika.
© Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅS

GRĀMATAS SKOLĀM

M. Gaide — TĒVU VALODAS MĀCĪBA	$ 1.60
Fr. Kurāts — LATVIJAS ĢEOGRAFIJA	$ 2.20
V. Bērziņa - Baltiņa — LATVIEŠU VALODAS GRAMATIKA	$ 3.00
Fr. Balodis — SENĀ LATVIJA	$ 4.80
E. Klaustiņa — BĒRNU DĀRZS	$ 1.00
A. Voitkus — TICĪBAS MĀCĪBA 5 kl.	$ 1.50
A. Ozols — TICĪBAS MĀCĪBA 3 un 4. kl.	$ 1.50
K. Valters — TICĪBAS MĀCĪBA 1.—5. kl.	$ 2.25
J. Ezeriņš un J. Grīns — VALODIŅA	$ 1.00
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI	$ 1.50

DV GRĀMATNĪCA
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS

Aiņa Zemdega, BASĀM KĀJĀM, dzejoļi	$ 3.20
Ed. Freimanis, DUMPJU DŪDAS, dzejoļi	2.80
V. Hermane, VISS NEIZGAIST, dzejoļi	2.80
A. Brastiņš, SLIŅĶIS, daudzkrāsu vēst. pasaka	2.40
Em. Brastiņš, MŪSU DIEVESTĪBAS 1000 GADU VAJĀŠANA	2.40
O. Rituma, ABC — ES IZKRĀSOJU (Svētd. skol.)	1.00
Ed. Avots, LATV. VALODAS PRAKT. VINGR., I/II ā	1.00
Notis — V. Dārziņš, Nr. 7/8 — 2 MAZĀS SVĪTAS	2.50
ZINTIS, žurnāls angļu valodā Nr. 10 (86 lpp.)	1.00

SAGATAVOŠANĀ

Prof. P. Zālīte — NĪCŠE UN VIŅA FILOZOFIJA	$3.60
Prof. V. Maldonis — PORUKA RELIĢIJA	2.00
O. Rūsis, GONĒRS, jaunatnes romāns	3.20
G. Zariņš, MIELES, romāns (ilustr.)	3.20
ABECE ar daudzkrāsu bildēm	1.50

Iepriekš iemaksājot, 20 proc. atlaide.
ALFR. KALNĀJA APGĀDS,
719 W. Willow St., Chicago 14, Ill..

TAUTIEŠI,
pirms nododat iespiešanai savus iespiedumdarbus citur, sazinieties ar
LATVIJA - AMERIKĀ - SPIESTUVI
Mēs iespiežam
© LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
© VIZĪTKARTES
© DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
© KONCERTU PROGRAMMAS
© SARĪKOJUMU BIĻETES
© PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
© VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
© GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

Tie, kas visām cilvēciskām izdarībām pamatojumus meklē Zigmunda Freida mācībās, visu sporta spēļu sākumus saista ar laulāto draugu meklēšanu. Var pieņemt, ka skriešanas disciplīnas sākās tad, kad pirmcilvēku daiļavas pa krūmiem tvarstīja iecerētos līgavaiņus. Var pieņemt, ka mešanas disciplīnas attīstījās tad, kad ziglākos vecpuišus varēja notvert tikai tad, kad ar kādu cietu priekšmetu trāpīja pa paksausi . . . Bet šai teorēmai tomēr atrodamas tukšas vietas. Piemēram: kāda jēga bija alu laikmeta futbolistiem plikām kājām spārdīt akmens futbola bumbu?

Grūtāk piesieties tiem, kas par visu problēmu atrisinātāju ieskata Čārliju Darvinu, jo sportā vistiešāk parādās dabiskā izlase: uzvar stiprākie un ātrākie. Katru gadu tiek salauzti vai pārplēsti vairāki pasaules rekordi. Un tālākā nākotnē, kad cilvēki arvienu vairāk attīstīs savas fiziskās spējas, iespējams, ka peldēšanas sacīkstes rīkos pāri Atlantijas okeanam.

Bet pašreiz, Olimpiskajā gadā, Toronto latviešu vidē, sporta saimē ir saveidojies kāds sevišķi nozīmīgs sasniegums: abas šīs pilsētas lielākās latviešu sporta biedrības rīko kopīgu deju vakaru. Sarīkojums notiks sestdien, 4. aprīlī, Igauņu namā, 958 Broadview Ave., un sāksies pl. 20.00 vakarā. Ikkatram balles apmeklētājam būs iespēja laimēt kādu pārsteiguma balvu. Tur notiks arī gadskārtējās futbola karalienes vēlēšanas, un ievēlētā majestāte pavasarī, atklājot šī sporta paveida sezonu, pirmajās sacīkstēs iespers bumbu laukumā. Un daudzi sporta draugi jau ir nolīguši derības: kuŗš uzvarēs tvista sacensībās — Daugavas Vanagu sporta kluba vadītājs Kadiķis vai Toronto latviešu sporta kluba priekšnieks Skujiņš? Bet arī vislem pārējiem ballinākiem būs atļauts sacensties ar šiem sporīiskos treniņos norūdītiem daiļdejotājiem — un varbūt, kāds vinus arī pārspēs. Katrā ziņā sportistu sarīkojumā iautrības netrūks. Ir gādāts par labu mūziku un atspirdzinājumiem, un ļoti cerams, ka apmeklētāji būs parādījuši savu atsaucību latviešu sportam, kuŗa eksistencei nepieciešami arī materiālie līdzekļi.

Joriks

Pērciet paši un dāviniet saviešiem un svešiautiešiem
Alf. Bērziņa THE UNPUNISHED CRIME ..... $ 5.75
Senātora Thomas J. Dodd ievads.
Grāmata par Latvijas valsts iznīcināšanu.
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
123 Huron Street, Toronto 2-B.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
12 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario,
Tel. EM 6-5946.
Suite 107
RO 6-9354 (mājās).

KLĀJ VIESĪBU GALDUS,
piegādā mājās.
E. JIRGENS,
tel. RO 7-6044, Toronto.

ALFRED STIKUĻS
REALTOR
481-0431
592 Mt. Pleasant Rd., Toronto 7.

Estd. 1814
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

Vajadzīgi
NAMDARI
akorddarbiem
200 māju būvēm
Scarboro.
Zvanīt 447-7493, Toronto.

MECHANIKIS
ar apliecībām meklē darbu.
Ir prakse uz gāzes un dīzeļa motoriem.
Rakstīt: P. O. Box 90, vai zvanīt 3244J Chaput Huges, Ont.

DĀVANU SAIŅI
uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.
Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām (44 mārc., ieskaitot iesaiņojumu). Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.
Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskapji, veļas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipedi, televīzijas aparāti, foto aparāti u. c.
Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc. netto. Šie saiņiši ir pilnīgi apdrošināti.
Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas saiņišiem.
Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un saiņšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas.
Lietuviešu uzņēmums.
BALTIC EXPORTING CO
849 College St., Toronto 4, Ont., Canada. Tel. LE 1-3038.
Mūsu nodaļa Hamiltonā, Ont.
105 Cannon St. E., Mrs. V. Juraitis, tel. JA 8-6686

PĀRSŪTĀM NAUDU
UZ
LATVIJU
JS $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAIŅĪŠU NODAĻA.
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT
CANADA.

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

SEKRETĀRE
vajadzīga
uzņēmumam.
Zvanīt vakaros
BA 5-9294.

Ir liela starpība
apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
nelaimes gadījumā.
PL 9-0266.
PALĪDZ JUMS

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800.
445 Pape Ave., Toronto.

LEO GOODMAN,
B. A., C. A.
CHARTERED ACCOUNTANT
BA 2-1742
Toronto

A. LAGUNS
APKURU IERĪKOTAJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6563, Toronto.

IZDARIET
APMETUMA DARBUS
SAVĀS MĀJĀS TAGAD.
10 x 10 pēdas griesti $ 40,-
12 x 12 pēdas 2 griesti ā $ 50,-
Telpas paplašināšana u. c. darbi.
Labs darbs. © Mērenas cenas.
Zvaniet pēc plkst. 3 dienā — 769-8280, Toronto.

F. Rusay
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANES BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM ZĀLUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

Toronto Window MFG Co. Ltd.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

VALUDE
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalis A. KIVLENIEKS
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

KAS? KUR? KO?
TORONTO

PARTIKA - DELIKATESES
BROADVIEW
DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Adolfa Kristapsona ģaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

VIKING DELICATESSEN
1077 Bathurst St. (pie Dupont). Tālr. LE 2-9068.
DELIKATESES, KŪKAS, TORTES, IMPORTĒTAS SOKOLĀDES UN KONSERVI.
EMILIJA un GEORGS DUMPEŠ.

NEKUSTAMI IPAŠUMI
BĒRZIŅŠ Realty Limited
NEKUSTAMI IPAŠUMI — OBLIGĀCIJAS
APDROŠINĀŠANA — NOTĀRS
LE 4-8447, TORONTO. 316 Harbord St.

DAŽĀDI
R P M ELECTRIC
ELEKTRIBAS UZŅEMUMS
160 Woburn Ave., Toronto 12.
Labo un atjauno elektrisko instalāciju. © Ierīko jaunus deg. punktus, slēdžus, skaitītājus u. c.
Garantēts darbs. Rūdolfs Purvs HU 3-1640.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas. Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

ERIC KRAUS R. E. 10 Eastwood Rd. Ho 1-8158
Pārstāvis: KONST. KĀRKLIŅŠ, mājās HO 6-5924.
Īpašumi visos pilsētas rajonos.
Māju pircējiem sagādājam aizdevumus.

GEORGE A. FALLIS, Q.C., B.A., LL.B.
BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS & DOUGLAS
Barristers and Solicitors
EM 3-4451 365 BAY STR.

Krāsu un baltmelnās filmas
attīstīšana palielinājumi
duplikāti un citi darbi ar izcilu kvalitāti atlaide
BENJAMIN Film Laboratories
51 Duchess St. EM 3-6496

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER

93½ Roncesvalles Ave.,
Toronto

Tel. LE 6-0143 (Le 5-4455)
HIGH PARK

Divu dzīvokļu, dubultķieģeļu, atsevišķa māja. Ūdens - eļļas apkure. Abi dzīvokļi pašreiz izīrēti, bet iespējams atbrīvot vienu vai abus, ja pircējs vēlētos. Pilna cena $ 16.300,- ar $ 2.500,- vai mazāku iemaksu. Zvanīt V. Muktam LE 6-0143.

180 AKRU FARMA

$ 2.500,- iemaksa 180 akru lielai farmai ar ļoti labām ēkām un augligu zemi. 40 akru liels lapu koku mežs. 90 jūdzes ziemeļrietumos no Toronto. Tuvākai informācijai zvanīt H. Makaram LE 6-0143.

DĀRZSAIMNIECĪBA

$ 2.500,- iemaksa ar vienu ilgtermiņa atklātu obligāciju par atlikumu. 10 akrī liela dārzsaimniecība ar ēkām, mašīnām un citu iekārtu, tikai 28 jūdzes no Toronto. Ļoti labs gada apgrozījums. Darbs vasarā un atpūta ziemā. Apskatei un tuvākai informācijai zvanīt J. Veisam Le 5-4455.

MT. PLEASANT - EGLINTON

$12.500,- pilna cena ar $1.200,- iemaksu 6 istabu dubultķieģeļu mājai ar jaunu apkuri, dārzu, garāžu. Tuvu satiksmei un ļoti labā rajonā. Nenokavējiet! Zvanīt LE 6-0143.

LAWRENCE - WARDEN

$ 16.000,- pilna cena ļoti labi uzturētam 6 lielu istabu b - galovam. Privāts, asfaltēts iebraucamais ceļš un plašs dārzs. 12 bloku augsts pagrabs, moderni izbūvēta atpūtas telpa. Zvanīt V. Muktam, LE 5-4455.

PIRTS PASA MĀJĀ

$ 2.500,- iemaksa; 7 istabu atsevišķi stāvošs dubultķieģeļu (split level) bungalovs. Holivudas stila virtuve, 2 vannas istabas, 4 guļamistabas un pirts, privāts iebraucamais ceļš un piebūvēta garāža. Rajons: Woodbine - Kingston Rd. Zvanīt V. Muktam LE 5-4455.

VASARNICU GRUNTSGABALI

Georgian Bay rajonā

Vasarnīcu gruntsgabali, sākot ar $ 795,- pilna cena, un $ 80,- iemaksu. Atklāta 5 proc. ilgtermiņa obligācija ar atmaksu $ 9,98 mēnesī. Ierīkoti ceļi ūdens, elektrības un telefona līnijas u.t.t., var tūdaļ apbūvēt. Vairāk kā 300 gruntsgabali pēc jūsu izvēles. Plāni apskatāmi un tuvāka informācija mūsu birojā. Zvaniet LE 6-0143.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Z. Zeltiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470

LIETUVIEŠU BASKETBOLA SACĪKSTES TORONTO

Sestdien un svētdien, 4. un 5. aprīlī, Toronto notiks Ziemeļamerikas lietuviešu basketbola meistarība. Sacīkstēs piedalīsies 25 vienības. Sajās sacīkstēs izraudzīs kandidātus lietuviešu sastādītai vienībai, kas šovasar viesosies Austrālijā un spēlēs tur arī ar Austrālijas olimpisko vienību.

Vīriešu basketbols sāksies sestdien plkst. 9 no rīta St. Michael kolledžas vingrotavā, St. Clair un Bathurst ielu krustojumā. Jaunatnes sacīkstes tanī pašā laikā notiks Retersona institūta telpās. Turpat plkst. 3 p. p. risināsies sieviešu basketbola meistaribas izcīņa.

Finālspēles notiks St. Michael kolledžas vingrotavā plkst. 12 dienā svētdien.

Zinot Amerikas lietuviešu basketbola augsto klasi, visiem basketbola cienītājiem ieteicam šīs sacīkstes apmeklēt.

SELONIJAS BALVAS IZCIŅA BASKETBOLĀ

Reizi gadā draudzīgām spēlēm pulcējas ASV un Kanadas labākās latviešu basketbola vienības, lai pieminētu tos sējus, kas ar saviem sasniegumiem sportā ir likuši runāt par brīvo Latviju dažādos Eiropas sporta laukumos.

Šodien daudzu no viņiem vairs nav mūsu vidū, bet, viņus pieminot, korporācija Selonija nelaika V. Rozenberga ierosinājumā nodibināja ceļojošu Selonijas balvu.

Šogad DV dienu ietvaros, 18. aprīlī, notiks šīs balvas izcīņa starp 1963. g. Kanadas latviešu meistarvienību Toronto DV un ASV 1963. g. meistarvienību Nujorkas Rakti.

Raktes vārds Toronto pilsētā dzīvojošiem nav vairs svešs, jo šī vienība ir spēlējusi Toronto vairākas reizes. Tāpat ir mainījušies abu vienību spēlētāji. Abas vienības ir apņēmušas vienmēr pulcinājušas jaunās paaudzes spēlētājus, kas ar basketbolu ir iepazinušies tikai Kanadā un ASV. Daudzi šo vienību spēlētāji ir spēlējuši un daudzi vēl tagad spēlē savu zēmju kolledžu komandās, kur basketbola sports stāv ļoti augstā līmenī.

Kādā sastāvā abas vienības spēlēs šajā sacīkstē, tas pagaidām vienību sastādītāju noslēpums, bet viens ir skaidrs, kā cīņa būs sīva.

R. Kurmītis.

ALAs SPORTA BIROJS ŠOGAD PIEŠĶIRIS „NOPELNU NOZĪMES"

Albertam Ozolam, Arnoldam Aizstrautam, Andrim Bitem, Aivaram Baumanim, Irēnai Pletkai, Aina Ezeriņai, Rasmai Finlejsonei, Gaitim Stūrānam, Larsam Freimanim, Aleksandram Liepniekam, Jānim Tumam, Leonam Zaprauskam un Ilgvaram Timmermanim.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Pirms kāda laika Vašingtonas Walter Reed militāro spēku slimnīcā ievietotā ģenerāļa Duglasa Mekartura veselības stāvoklis pēdējās dienās atkal pasliktinājies. Ārstu komisija tomēr neizslēdz ģenerāļa atveseļošanās iespēju.

☆

ASV prezidents Džonsons pieprasījis kongresam 50 miljonus dolaru Ajaskas zemes trīcē cietušo atbalstam. Līdztekus prezidents Džonsons iecēlis īpašu komisiju, kas rūpēsies par Ajaskas izpostītās saimniecības atjaunošanu.

Pieprasītie 50 miljoni ir tikai apm. viena desmitā daļa no tās summas, ko izmaksās Ajaskas saimniecības atjaunošana. Cik paredzams, postījumu novēršanai būs nepieciešami ap 500 milj. dolaru.

☆

No Madrides ziņo, ka diktātors Francesko Franko spāņu pilsoņu kara 25. gadskārtējās atceres dienas runā pazīnojis, ka tuvākā laikā izvēlēsies sev pēcteci. Franko jau sasniedzis 71 g. vecumu un Spānija vēl joprojām ir monarchija bez valdnieka

LATVIAN MUSIC

Pārstāvis

DV GRĀMATNĪCA
123 HURON STR.,
TORONTO 2-B, ONT.

LP11
jauna skaņu plate
Jānis Mediņš
11 IZLASES SKAŅDARBI.

Piedalās:
autors, L. Sepe - Eše, simfonisks orķestris un citi.

Nesaņēmāt LP11 apkārtrakstu?

Izdariet vismaz vienu pasūtinājumu, tad ievedīsim Jūs kartotekā un piesūtīsim apkārtrakstus par visiem daudzajiem Latvian

VAI PASAULEI DRAUD BADS?

(Pārnesums no 1. lpp.)

pasaulei solīt savu pārpilnības paradīzi, tad no viņa gan varēja prasīt, lai viņš vispirms pierāda, ka Maltus jau iepriekšējā g. s. publicētais demografijas likums nav pareizs. To Markss nekad nav darījis, bet aroganti apgalvojis, ka komūnistiskā iekārta dos cilvēcei lielo pārpilnību, kas ļaus „katram strādāt pēc savām spējām, un katram dos iespēju apmierināt savas vajadzības."

Pagājušā gada novembrī ASV Lauksaimniecības departaments ir publicējis L. R. Brauna pārskatu par pasaules pārtikas ražošanas iespējām un iedzīvotāju skaitu, un problēmām, kādas šai ziņā varētu rasties jau līdz šī gadu simteņa beigām („Man, Land and Food"). Šinī darbā pārsteidzošā kārtā mēs atrodam apstiprinājumu Maltus atziņām, tādos apmēros, kādus mūsu laikos nemaz nevarēja iedomāties.

Pasaules pārtikas problēma ir cieši saistīta ar strauji pieaugošo iedzīvotāju skaitu. Pārtikas problēmai ir divi aspekti: ražošanas un ražojumu sadalīšanas. Pārtikas krājumi, lēšot uz iedzīvotāju skaitu, pasaules visattīstītākos rajonos ir bagātīgi, un tiem ir tieksme pieaugt. Mazāk attīstītās pasaules daļās pārtikas apgāde nav piemērotos apmēros un, kaut gan graudu raža, lēšot uz iedzīvotāju skaitu, tagad pieaug, tā tomēr vēl nav sasniegusi pirmskara apmērus.

Mazāk attīstīto pasaules daļu iedzīvotāju skaits pašlaik ir 2,1 miljarda un var sagaidīt, ka tas līdz šī gadu simteņa beigām tuvosies 5 miljardiem. Ja tas tā notiktu, tad šiem 3 papildus miljardiem iedzīvotāju būtu vajadzīga tik liela pārtikas produkcija, kas līdzinās tagadējai visas pasaules pārtikas produkcijai.

Aramzeme, kas ir svarīgākā sastāvdaļa lauksaimniecības produkcijā, pieejama aprobežotos apmēros. No 33 miljardiem akru visas zemes platības nepilni 3 miljardi akru ražo katru gadu. Graudu ražas, lēšot uz katru iedzīvotāju, kas var noderēt par mērauklu visai pārtikas vielu ražošanai, pasaules attīstītos apgabalos pieaugušas no 470 līdz 594 kilogrammiem. Turpretim, pasaules mazāk attīstītos apgabalos ražas noslīdējušas no 225 līdz 218 kilogr. Graudaugu sējas platības ir paplašinājušās visos apgabalos, izņemot Ziemeļameriku un Rietumeiropu, kur tās sašaurinājušās par 4 un 5 procentiem.

Cilvēku galvenā pārtika vēl arvien ir rīsi un kvieši, kas dod kopā 41 procentu no visām kalorijām. Visi graudaugi kopā dod 53 procentus, pie kam pārējos 47 procentus patērē pārtikas vielās, kas no graudaugiem pārvērstas gaļā, pienā, olās un lopu taukos.

Visai atšķiras dažādu pasaules apgabalu ražas apmēri. Caurmēra ražas svārstās no 318 kilogramiem no akra Afrikā līdz 927 kilogramiem Ziemeļamerikā! Lēšot uz katru iedzīvotāju, Ziemeļamerika ieņem pirmo vietu pasaulē ar 9.909 kilogramiem, bet Padomju Savienībā un Austrumeiropā ir tikai 1.360 kilogramu uz katru iedzīvotāju, un tā vēl arvienu ir tālu zem Ziemeļamerikas pirmskara līmeņa (3.303 kilogrami).

Pasaules pārtikas ražošanai ir jāpaplašinās daudz straujāk nākošos gados un gadu desmitos nekā jebkad agrāk cilvēces vēsturē, ja grib piemēroti pabarot sagaidāmo iedzīvotāju skaitu. To var panākt vai nu ar kultivējamās zemes platības paplašināšanu, vai ar ražu palielināšanu. Līdz 1950. gadam galvenais paņēmiens izgāja uz platības palielināšanu, bet kopš tā laika ražu uzlabošanai pieškirta lielāka ievērība. Notecējušā desmitgadē ražu palielināšanai jāpateicas par četrām piektdaļām no produkcijas pieauguma un sējumu platības paplašināšanai — tikai par vienu piekto daļu. Tāpēc, lai mazāk attīstītos apgabalos kaut cik noturētu pārtikas standartu tagadējam 3 miljonu tonnu mākslīgo mēslu patēriņam būtu jāpieaug līdz 33 miljoniem tonnu 1980. gadā un 86 miljoniem tonnu 2000. gadā.

Ir jāšaubās, vai tas būs veicams, un vai badam nebūs jāizlīdzina iedzīvotāju skaits pasaulē, kad tas turpinās pieaugt tik eksplosīvā veidā kā līdz šim, nepadodoties nekādai dzimstības plānošanai tieši tanīs zemēs, kas pašas pārtikas ziņā nav spējīgas savu augošo iedzīvotāju skaitu uzturēt. Tās ir visai drausmīgas perspektīvas, bet ar tām jau tagad sāk rēķināties, lai pasaule nenonāktu katastrofas priekšā.

A. Kains

Mūsu mīļais
KRIŠS VAĻUKS
dzimis 1897. g. 6. decembrī, Batas pag., miris 1964. g. 30. martā Toronto.
Dziļās sērās: MEITA un DĒLS ar ĢIMENĒM KANADĀ, BRĀLIS ZVIEDRIJĀ un CITI PIEDERĪGIE SVEŠUMĀ.

Meklē
Kārli Teibe,
Arnoldu Teibe.
Piederīgie lūdz ziņas
Latvijā.
Lūdzu rakstīt:
Sauleskalnam,
11604 - SE - 304 Sts
Auburn, Wash., U.S.A.

Dieva labo dvēseļu pulkā klusi iegājusi
AMILDA AISTRAUTS dzim. KĀRKLIŅŠ
Dzim. 1885. g. 27. jūnijā Vānes skolā, mirusi 1964. g. 25. martā Ročestrā, N. Y. Zemei atdota vietējos Mt. Hope kapos.

Izdziest manas tālās zvaigznes,
Mani baltie kalnu ceļi,
Veļas migla, veļas veļi,
Mani aizmirstībā aiznes.
K. Skalbe

Dziļā pateicībā par viņas mīļo sirdi un irbītes čaklumiņu
ZNOTS ALEKSANDRS VILKS - SEDASDĒLS.

KĀRLIS ROZE
dzimis 1899. gada 12. decembrī,
miris 1964. gada 30. martā Toronto.
SV. JĀŅA EV. - LUT. LATVIEŠU DRAUDZES TORONTO PALĪDZĪBAS FONDS.

Kanadas likumdevēji sprież par pensijām

Pagājušā trešdienā Kvebekas pilsētā notika visu Kanadas provinču premjēru konference Kanadas pensiju plāna apspriešanai. Kā zināms, Ontario premjērs Dž. Robarts izstrādājis īpašu pensiju plānu. Konferencē atklājās, ka arī Kvebekas provincei ir pašai savs pensiju plāns, ar kuru premjērs Ž. Lesāžs iepazīstināja dalībniekus, paziņodams, ka Kvebeka kopīgam Kanadas pensiju plānam nepievienosies.

Robarts atturējās no jebkāda veida izšķirīga soļa, izteikdamies, ka vispirms vēlas iepazīties ar Kanadas pensiju plāna galīgo tekstu. Likumprojektam par pensijām vēl jātop apspriestam apakšnama un senāta komitejā, kā arī pašā parlamentā Otavā.

Svarīga ir arī pārējo provinču nostāja pret kopīgu pensiju plānu, kuram pašlaik pievienojas tikai ap 2/3 Kanadas.

Premjērs Robarts uzsvēra, ka ja federālais pensiju likumprojekts neatbildīs Ontario provinces vajadzībām, Ontario rīkosies pēc Kvebekas paraugā.

Līdz galīgi izšķirīga lēmuma pieņemšanai vēl ir vairāki mēneši laika.

ATZINĪGI VĒRTĒ . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

Priecināja Ausmas Puķītes ilgu pilnās noskaņas akvareļi Grundy ezers un viņas Saules puķes. Klasisks cēlums Pēteŗa Polnas mazajā bronzas viriešu figūrā ar saslēgtajām rokām — Divdesmitais gadsimts. kā arī viņa mazajā bronzas stirnā Dzīves prieks. Ilgvara Šteina zīmējumos Jātnieks un Gans, Guntas Upītes Kaijās vērojama ekspresija."

Franču avīzes La Presse mākslas kritiķis Klauds Žasmēns (Claude Jasmin) vērtēja:

„Izstāde jāredz. Šajā grupā ir labi gleznotāji, neparasti savā izteiksmē un technikā. Viņu vidū ir četri gleznotāji, kuŗu dēļ it sevišķi būtu ieteicams apmeklēt Gemstu galeriju. Jāmin Eduards Dzenis, kuŗa Zirgi modernā, reizē tvirtā un trauslā grafismā tverti ir īsti apbrīnojami. Ilgvars Steins ir fascinējošs zīmētājs. Ausmas Puķītes akvareļi atklāj izcilus dotumus. Kā ļoti laba gleznotāja jāmin Valija Mērniece (pašreiz Parīzē). Bez tam vēl kāds desmits ir pelnījis, ka viņus ierindo šai uzskaitē. Eriks Dzenis, Zigfrids Juršēvskis (Gaiļi); skuptori: Ludvigs Kalniņš un Kopmanis, Krūmiņš (C.B.C. dekorātors Toronto), Kronbergs (Vecās laivas), Langenfelds un Polna. Pozitīvs kopsniegums!"

The Montreal Star mākslas kritiķis Raimonds Heards izsakās:

„Izstādē darbi ievērojamā dažādībā, un man jāatzīstas, ka es atradu pārsteidzoši augstu mākslinieciško līmeni.

Eriks Dzenis iemiesojis baleta satraukumu un krāsu savā rītmisku kustību pilnajā pasteli Repetition un viņa divi plikņi — pastelis un ogle liquatex — ir ievērojams sniegums noskaņas studijās.

No jaunākiem māksliniekiem Dainis Miezājs ir radījis četras sugestējošas pusabstraktas ziemeļu peizāžas un kailu nimfu, zāles stiebru un krūmu apēnotu.

Visvalža Reinholda abstraktie audekli ir daudzsološi."

The Montreal Star arī ievietojis Augusta Kopmaņa skulptūras — Putnu biedēklis vējā reproduk- ciju.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja. baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto 200 Balmoral Avenue, Toronto 7; tel. 921-3327.

5. aprīlī plkst. 11 rītā dievkalpojums, Svētdienas skola. Iesvētes mācība. Jauniešu grupa.

Pēc dievkalpojuma Palīdzības fonda pilnsapulce.

Plkst. 6 vakarā Antoņinas Vaivodes garīgais koncerts. Ērģelniece E. Timermane.

12. aprīlī, plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība. Pēc dievkalpojuma gadskārtējā draudzes pilnsapulce.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

12. aprīlī plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

26. aprīlī plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

Bramptonā: 19. aprīlī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

5. aprīlī, plkst. 10,30 dievkalpojums bērniem ar Svētdienas skolu; plkst. 11 pr. p. dievkalpojums pieaugušiem. Bībeles klašu stunda plkst. 10,15.

Laulāti: Olavs Volmers un Doreen Elizabeth Kirsch; Krišjānis Hermanis Šteinbergs un Dzidra Balva Voltners.

SV. KATARĪNĀS

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

19. aprīlī, plkst. 3,30 p.p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

5. aprilī plkst. 2 pp. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

12. aprīlī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā.

Svētdien, 5. aprīlī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums un Svētdienas skola.

Svētdien, 12. aprīlī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums.

Trešdien, 15. aprīlī, plkst. 8,00 vakarā Bībeles stunda.

Svētdien, 19. aprīlī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums un Svētdienas skola.

Svētdien, 26. aprīlī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums.

Trešdien, 29. aprīlī, plkst. 8,00 vakarā Bībeles stunda.

Māc. Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Prebiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

5. aprīlī, plkst. 10 no rīta iesvētes jauniešiem.

12. aprīlī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums.

19. aprīlī, plkst. 10 no rīta iesvētes jauniešiem.

26. aprīlī, plkst 2 p. p. dievkalpojums

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10,45 — 11,00 garīgs radio raidījums — Erīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.